

ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును

Vol. 104

నంబరుము ౧౦

చెన్న పట్టణము 1923 వ సం॥ డిసెంబరు నెల 17-వ తేది సోమవారము
దశి శోద్ధా రి నా మ సం వత్స ర ము, మార్గశిరమాస శుద్ధ దశమి ౧౦.

No. 116

నంబిక ౧౧౬

అమృతాంజనము అన్ని నొవ్వులకు మంచిమందు

అమృతాంజనము గాయము వుండకు

ఘనమయినమందు

చక్కని డబ్బీ తో నహా సీసా 1-కి రూ. 0-10-0 ప్రతియింటనుండదగినది

అమృతాంజనము లోక ప్రసిద్ధినిజడసియున్నది. అమృతాంజనము అన్ని నొవ్వులకు సిద్ధామృతము. అమృతాంజనము అమృతశబ్దము ద్వారా మాయమందుగాడి
నకలుమందులవలన మోసముగలుగదు. పంచభాషచీటిని చూచికొనిన మోసముగలుగదు. అమృతాంజనము జగత్ప్రఖ్యాతివలన దేశమునంతటను వెలసినది.

అమృతాంజనము డిపో, బొంబాయి, లేక నెం. 7 తంబు కెట్టివీధి, మదరాసు.

అమృతాంజనము

1924 క్యాలెండరు 1924

సుప్రసిద్ధులగు జర్మనీచిత్రకారులయిన ముల్లరుగారిచే వ్రాయబడిన
“రావణాసురుని యుద్ధానవనమందలి సీతామహాదేవి”,

పటమును రంగులతో ముద్రింపబడియున్నది.

క్యాలెండరు 1-కి ఖర 0-4-0 తోడ్పడి సహా 2-6-0

వర్తకులకు 25-కి 4-8-0, 100-కి రూ 15-0-0. ఖచ్చలు ప్రత్యేకము

అమృతాంజనం అన్ని నొవ్వులకు దివ్యాంజనము

బొంబాయి

అమృతాంజనం డిపో

మదరాసు

గృహకృత్యములకు కావలసిన సబ్బులు

అవి మిక్కిలి శ్రేష్ఠమైనవి, మరికిని పూర్తిగా తీసివేయును.

ఇతర స్వదేశీ లేక విదేశీయ గృహకృత్యములకు కావలసిన సబ్బుల కిది యంతమాత్ర
మును తీసిపోవుట లేదు.

గృహకృత్యములకు దీనికి మించిన సబ్బు లేదు.

సున్నితమైన వస్త్రములకు, కట్టడములకు మా లీఫ్ సబ్బులను వాడి చూడుడు.

సరసముగా విక్రయించబడు యిదేమాదిరి సబ్బులను కొనుటను మానుడు.

ధరలకు, ఇతరవిషయములకు, ఈ దిగువ విలాసమునకు వ్రాయుడు.

3

Apply to :—The Business manager, Kerala Soap Institute, Calicut.

SOLE AGENTS,
Messrs. ADAM HAJEE MAHAMED SAIT
No. 7, Bunder Street, G. T., Madras.

For Madras and Chingleput

Messrs. D. V. Naik Bros,
Calicut.

For Malabar, S. Kanara, Salem,
Trichinopoly, Cochin, Travancore,
Bangalore, Mysore
Coimbatore and the Nilgiris.

AVOID CHEAP IMITATIONS.

వెల్లింగుటన్ సినీమా

953

15-12-23 శనివారము నుండి 21-12-23 తేది శుక్రవారము వరకు

సాయంత్రము 6-15 గంటలకు రాత్రి 9-30

గంటలకు ప్రదర్శింపబడును.

శనివారము, ఆదివారములందు మాటిని 8 గంట 30-15 గంటలకు

క్రొత్త మార్పులు చెందుటకు ప్రదర్శింపబడును.

ప్రపంచ మంతటను ఆకృష్టమును కలుగజేయుచున్న

పెరిల్లు ఆఫ్ ది యూ కాన్,

డబ్బలింగారు 14, 15 కిదులు 4 భాగములు. క్రొత్తగా కొను

లే ఎడ్డిపోలో, కాప్టెన్ కడ్ ప్రభావ

నటనకు 10, 11, 12 భాగములు. కాలగర్ వారము 6 భాగములు

యూనిట్సులో పెంచుకొనుట, జపానీ భూకంపము, మో

కోహమా, బొక్కో ట్టెజుములకు కలిగిన ప్రభావము మొదలగు

నవి తూడచూపబడును.

శ్రీ మైసూరుమువరాజుగారు, పోషకులు.

బెంగుళూరుసిటీ, అమెచూరు

డ్రమాటిక్ అసోసియేషన్ వారు

క్రిస్మస్ పండుగదినము లందు (23-12-23)

తేది మొదలు 30-12-23 తేదివరకు

గోవిందప్పనాయక వీధిలోనున్న

సౌందర్యమహాలునందు

నాటకములను ప్రదర్శింతురు

అత్యద్భుతమగు ప్రారంభ

ప్రదర్శనము

24-12-23 తేది సోమవారము రాత్రి

9-30 గంటలకు సుప్రసిద్ధ నాటకముగు

“రామదాసు” నాటకమును

అంద్రభాషలో ప్రదర్శించెదరు

మ.రా.రా.శ్రీ బళ్లారి జి. రఘునాథాచారి, బి. పి. బి.

ఎల్., హైకోర్టువక్తలుగారు రామదాసు ప్రాధికారమును.

ప తమ: రామకృష్ణమూర్తి, తిక్కనాచార్య, తిక్కనాచార్య.

తానుగారు :—పూనెట్టు సారి నూచలపుకారము భూత
తీయడకు న్యాయాధిపతికి నెల 1-1 రు 4000 ల వేతనము మా

తమను యూరపియనులతో 6000 ల వేతనమును నుండును. వ్యాయాసాద్యుత్తిలో భారతీయులు చాలాభాగమును సంపాదించుచున్నారు. అందుచేత రిటర్న్ వేతనమునకు మంచి భారతీయుని భారము లభింతు. ?

శాస్త్రి: పాపెట్టు:—మంచి భారతీయులతో వేతనముల కిప్పుడును లభించుచున్నాయి. ఇకమీదను లభింపగలరు. భారతీయ యాధిపతుల ప్రభుత్వవేతనమును తగ్గించుట సాధ్యమగుదు.

తరువాత నింకను ప్రశ్నలకు సాక్షి ఇదివరకు జరిగిన విచారణనుండి లాభమునందనివానిని పీచియి యద్యోగములలోనికి మార్చుటకు బలము కారణము గలదని నుడివెను.

బాసుగారు:—దీని గవర్నర్లకు నుండా కర్తవ్యతేనెదరా?

ప్ర:—అతలయాధ్యక్షుల వేతనములతో వ్యతిరేకమైన నప్పు డిట్టి అభిప్రాయానికి ఆవశ్యకత తీర్చుట (నవుల)

బాసుగారు:—ప్రభుత్వ మొదట సాక్షి 60 వక్తలముల కయ్యుత్తరవాత జడ్జియి విరమించుకొను నూచన కంగీకరించెననియు, అధికారియొక్క వేతనము ననుసరించి పెన్నును పెంపించవలెననియు నుడివెను.

బాసుగారు:—పెన్ను కచోదాల సంక్షేమమున పెట్టివేడములును నుండరాదని ఏ. సి. ఎస్. వారిలో నొక అభిప్రాయము ప్రబలముగ నున్నట్లున్నది.

సాక్షి:—అవును. కాని నే సీనెడక్షమున వారిలో నేక భవింకబాను.

నర్ హబీబుల్లాకు ప్రత్యుత్తర మొసగుచు సాక్షి భారతీయుల వాంగ్మతమున కిహాటుజేయుటను నిరసించెను; కాని సెలక్టునుతరవాత సింగ్లండునుండి రెండువక్తలముల విద్యాభ్యాసము చేర్చుచుట కంగీకరించెను.

రుస్తుంజీ ఫరీదున్ జిగారు

కమిషనరు రుస్తుంజీ ఫరీదున్ జిగారు తుదకు విచారింకబడిరి.

శ్రీపథుకు ప్రత్యుత్తర మొసగుచు సాక్షి 1929 సం॥ 12 వకు ఎట్టిమాటుల నొనర్చరాదని గొడుగులో భారతీయభక్తులనుండి మార్పు ఆవశ్యమగు మార్పులనుమాత్రమే తానెట్లొందించినాడు, సర్దుకులైన భారతీయభక్తులవారి యాధిపత్యమునందలి ననియు కాని, భారతీయభక్తులకు ఈ అధికార ముంచుచో ఈ ఆధిపత్యము సందర్భమున భారతీయులకును, యూరపియనులకును ఎట్టి భేదము నుండరాదనియు నుడివెను.

ప్రతిపక్షానికి ప్రత్యుత్తర మొసగుచు సాక్షి క్రింది యధికారములనుండి చాలవందని ప్రామాదనజేయుటకంటె పోలిక నగ్నియనందు, తగినవారు అభివినంతవరకే నియమింపవలెననియు నుడివెను.

ప్రతిపక్షాగారు:—తగినమనుష్యులు దొరకుటలేదని బొంబాయి కమిషనరు జెనల్ లెలివెను. సెలెట్టు చేయబడినవారు సెలెక్టుంగ్ జయమందలేదు.

బాసుగారు:—బొంబాయిలో నిశాఖను నామినేషనులవలన దీక్షికోనబడుచున్నారని, పోటీరీతులవలనగాదు. పోటీ పరీక్ష జరుప నెడల తగినవారు ముందుకు రావచ్చును.

సాక్షి:—అవును. ఇందులకు భారతీయవేతనము కంతకును కర్తవ్య పోటీపరీక్షల చేర్చువలెను.

ప్రతిపక్షాగారు:—కార్యములను బాగుగ నిర్వహించుటకు తగు ప్రయోగపుట్రా లవసరముగదా?

సాక్షి ప్రయోగపుట్రా నాన్ పోటుబులగ నిర్ణయించవలెనని అంగీకరించెను. కాని తరువాత నర్. హబీబుల్లా క్రింది పగా, ఈ విషయమున కాననభవారినుండి అధికారమును తీసివేయుటకు పూర్వము కాననభవారికి అవకాశము నొగకవలెనని నుడివెను.

ప్రతిపక్షాగారు:—భారతీయుల కర్తవ్యులైన నిరసించు భారతీయభక్తులను ఆర్థికపరీక్ష బాగా నేయున్న విషయమున, అంగ్లభక్తులైన నిరసించువారు ఆర్థికవ్యవహార గురియగుచుండుట విచిత్రముగా? (నవుల) భారతీయులు భారతీయుల కర్తవ్యమున నేయె దుకునిరసించరాదు.

సాక్షి:—మే మందరమును పాశ్చాత్య వ్యాపారీకులముగా నొనర్చుచుండు భారతీయులు. (నవుల)

పాశ్చాత్య పరిపాలనాకర్తవ్యుల సలంబింపవలసినవ్యవహారమునాదా పాశ్చాత్యులుగానే మారవలెను.

కాసుగారికి ప్రత్యుత్తర మొసగుచు, సాక్షి, తాను 28 వక్తలముల జిల్లా మేజిస్ట్రేటుగా నుండినాడు, మిరియముగ విశాఖములందు భారతీయభక్తులను నివృత్తిపాతముగనే ముక్కుంచుచుండిరి తన 28 వక్తలముల యనుభవముతోను వెలుపుచుంటిననియు నుడివెను. అధ్యక్షులకు ప్రత్యుత్తర మొసగుచు, అదొ విషయములకు పెన్నులను మోచ్చించుట తన కంగీకారమేనని సాక్షి నుడివెను.

సమస్తాగారికి ప్రత్యుత్తర మొసగుచు, భారతీయవేతనములకు వాటానుకూలము చాల వివక్షితిలో నున్నదని నుడివెను.

కలప వర్తకము

ప్రతివ్యవసాయ పరిశోధనము

నర్ బయ్యా సరసింహాశర్మగారిలో ప్రసంగించుట

గొ॥ నర్ బయ్యా సరసింహాశర్మగారు, ఇండియా ప్రభుత్వమునందు కలపము, వ్యవసాయకాళా సభ్యులు మైనూరులో వైస్రాయిగాదిని సంవత్సరం కలపి మదరాసులో సి. పి. రామస్వామియ్యయ్యగారికి ఆతిథిగానున్నారు. వారి మదరాసు మెయిలు పత్రికాపత్రికి సంవత్సరం, ఆయన అధికారికమును తరిపాలనకాఖులనుగూర్చి ముచ్చటించెను.

ఇండియా ప్రభుత్వమువారు ఇండియా యడవులనుండి కలపను విక్రయించుటకు (హాట్టెలవర్క్ అను లండనుకంపెనీవారిని అదేతరముగా (ఏజెంట్లు) గా నుండుట కలపవర్తకమునందు అధికారమును పెట్టుబడిగానుంచుకొనిన భారతీయవర్తకములకు చాలా కష్టముగానున్నదని తెప్పి ఈ మాటల ద్వారా యెవ్వరో వారి పరిచయము ఇండియా దొరతనమువారికి యెట్లుకలిగెనెదలవలెనని పత్రికాపత్రికి కర్మగారిని కోరెను.

కర్మగారికి టెలు బదులుజెప్పిరి. హాట్టెలవర్క్ కంపెనీవారు లండనులోని కలపవర్తకము జేయుచున్న గొప్పవర్తకము. వీరు ఆధునిక కాగితకేళము లన్నిటితోను యాకర్తకమును సాగించున్నారు. కలపవర్తకహా క్త్య ములన్నియు వారి కేదలియును. అందుచే వారు యెక్కువ యమాటకులకును భారతీయవేతనములను అన్ని వేతనముల యెదుటను బెట్టి మంచిధరల వేయుచున్నారు. ఇండియాదేశపు కలపయొక్క మచ్చు (నమూనా)లను తమవద్ద లండులో నుంచుకొందురు. మరియు మనవేళపు కలపతో జేయబడిన వివిధరకముల చక్కని కట్టసామానులను గూడ మచ్చులకు లండనులోనుండి ప్రదర్శించుచుందురు. వారి సహాయములతో ఇండియాదేశపు కలప ఇంగ్లాండులో వాణిజ్య కట్టడములకు గూడ ఉపయోగించబడుచున్నది. హాట్టెలగారు నియమ భారతీయవేతనములను అనేకమంది కాననభక్తులనువారిని అన్ని రాష్ట్రములను దిగివచ్చి, ఈ కలపవలన మనదేశము ధనవంతులు కాగలదని తెలియబరచెను. భారతీయవేతనముల విరోధాదేశమునకు విక్రయముగలకు హాట్టెలవర్క్ చాలాసహాయము జేయుచున్నారు. లండనులోని అదేతరములకు వారిని ప్రభుత్వము అదేకాళాకోళాకులను యుండవలసిన వర్తకసంబంధముల కొలదితాలములో పరిశోధించవలెనని నుడివెను.

అడవుల సభివృద్ధి చేయుట

అడవులనుండి వచ్చు కాబడి సభివృద్ధిజేయుటకు దొరతనము వారి మేజియునున్నారు. ఇందుగ గా కర్మగారు యెట్లు బదులు జెప్పిరి. "కలపము యెండగొట్టి చాపకట్టించుటకుగాను మారనకర్తవ్యుల సలంబించి పనిజేయుటకు కలయె యెక్కడవలెనని అన్నియు తెప్పించబడినది. కత్తెలకు కత్తెల (పూరం కత్తెల) న పని మొదలిడెదరు. ఈ విషయమున తన కర్తవ్యములను అనుకరించుటకు ప్రభుత్వమువారు 6 మాసములవరకు ఒక నిపుణుని నియమించు చున్నారు. క్లబులర్డు, పాన్లు ఇన్స్పెక్టరు జనరలుగారిని మరి యిరువురుసభ్యులతో పూర్వపు కమిటీగా ప్రభుత్వమువారు నియమించిరి. ఇండియాదేశములోని అడవులన్నియు ఏరితిగా నున్ననో, వాటి నేరితిగా యభివృద్ధి జేయుటయో వాటి కలపను విక్రయించుటకు విక్రయములను నల్లు బాది యెక్కువకాబడి మచ్చులకు తగు యెక్కులు జేరితిని జేయవలెనో యను విషయములకు ఈసంఘమువారు జేకమంతులు సంచారముజేసి కనుగొనుచున్నారు. మార్పు అందమును దీవుల అడవుల సభివృద్ధి జేయుటకు ప్రభుత్వమువారు కలపెట్టిరి. కలపవర్తకముతో క్రొత్తగలవారందను ఈవిషయమున శ్రీపథులమునకు మార్పుమొదలగునానికి స్వయముగా (వాని కనుగొని తమకు దొరికనహాయమును జేయవచ్చును. ప్రపంచమునందు కలపవర్తకము దీక్షిగముల ఇప్పుడు

వస్తుగానున్నది. సమయముకల్పకపుడుఇండియాదేశములకు వచ్చి అన్ని వేతనములకు బంపి విక్రయించి అధికముగా రాబడిని చేసార్యకలెననియే దొరతనమువారు యెదురుచూచుచున్నారు.

కాళ్యణి పెట్టుమెట్టు భూములసిక్కులను రాబడిని నిరముగా నిశ్చయించవలెనని (పెన్సెంట్లు పెట్టుమెట్టు అప్ లాంసు రివెన్యూ) క్రిందటి మదరాసు కాననభక్తుల వారు ఒక తీర్మానమును గావించిరి. నిగూర్చి ఇండియా ప్రభుత్వమువారి యుద్దేశమే రీతిగానున్నదో తెలుపవలెనని పత్రికా పత్రికి ప్రశ్నించెను.

పెన్సెంట్లు పెట్టుమెట్టు అంగీకరించుటను గూర్చి దొరతనమువారు దీర్ఘముగా ఆలోచించవలసి యున్నదని కర్మగారు జెప్పిరి. "ఈవిషయమున స్థానికప్రభుత్వమునకు యిదివరకే క్లెయిమ్ ప్రభుత్వమువారు (వాసియుండిరి. స్థానికప్రభుత్వమువారు తమకు భాగ్యముగా దొరికిరి అచరింపవచ్చును. కాని, రాష్ట్రీయప్రభుత్వములకు యెక్కువకాబడి నివృత్తు భూమివస్తులు కాళ్యణి పెట్టుమెట్టుగా మంపించో, వావాటికి యభివృద్ధి జేయవచ్చు వ్యయభారమును ప్రభుత్వమువారు ఏరితిగ భరింకవలయునో యావధిని కాననభక్తుల నెర్పించవలెను."

ప్రతి వ్యవసాయము

ప్రతి వ్యవసాయాభివృద్ధికి యేరితిగా పాటుపడుచు న్నారని యెదుగగా కర్మగారు, తానప్పుడు ఇండియాలో ప్రతి పరిశోధనసంస్థను నిర్మించుటకును యెర్పరుచుటకు బోయి అటునుండియే వచ్చుచుంటి నని జెప్పెను. అచ్చటనే మొక్కలు పెంకుట కొకస్థానము చేర్చవలెనని, ఈరెండిటికను వ్యయము ప్రతి వ్యవసాయసంఘము వారును, మధ్యరాష్ట్రములలోని భూస్వాములు కొందరును భరించెదరు. ప్రతి వ్యవసాయమునకు వృద్ధిజేయు యెక్కులు జరుగుచున్నవి. కొలదితాలములో, కట్టెయేటను ప్రతి వ్యవసాయపరిశోధన సంస్థ నిర్మించబడును. తెంగు భూములలో పాలనుండి వెన్నుదీయు కరికేళును నేర్పు పాత కాలయొకటి భారత ప్రభుత్వమువారు స్థాపించుచున్నారు. అచ్చట, ఇంపీరియలు ఎగ్రికల్చరలసర్వీసు జరుపువారికి రెండేడ్లుపాటు యీ కరికేళు యందు కట్టెమొసగెదరు. తెంగుభూములలో మిలికరీఫారమును వ్యవసాయకాళువారు యాధీనము జేసికొనిరి. అచ్చట మంచి కరువులమంద గలదు. విద్యాధులకు కరికేళు నేర్పుటయే కాక, మంచి యావులమందను పెంచి, రెండువిధముల లాభకరమును ఆవులను తయారు జేయుటగూడ తలపెట్టియున్నారు. పంజాబులోని కార్మికులగుండు నంకలి మిలికరీఫారమునుగూడ వ్యవసాయకాళా ప్రభుత్వమువారు అధీనము జేసికొనిరి. కొన్ని అనోతులను బెచ్చి వాటిసంఖ్యను లభివృద్ధి జేయునెంచి, ఈ విషయమున పరిశోధనము పూజాలో జరుగుచున్నది. కాళ్లులలోగూడ జరుగును.

"ఇంకోవిషయము జేయవలెను, ఈ క్షర హిందూస్థానము పరిమళులందుగూడ ముకరొగవదునట్టి నూతనరకము వేరుపంతును కనుగొనుటకై కొయింబట్టాలోలో ప్రయత్నములు జరుగుచున్నవి. ఈ ప్రయత్నములు లాభకరముగా నుండుటకై ఇట్టిచెరకును ఈ క్షర హిందూస్థానములందు చాలవంది గొరుచున్నారు. పంజాబులో కరికేళు సభివృద్ధిజేయుటకై నూతనముగా సిక్కును పంజాబు జేయవలెనని కొందరు వ్యవసాయదారులు, కర్తవ్యులు గొరుచున్నారు. ఈ విషయమున దొరతనమువారు బాగుగ వాలోచించుచున్నారు. పంజాబుకరికేళు సభివృద్ధి జేయుటకు తగు ప్రయత్నములు జేసెదరు.

కాళ్యణి సమస్యనుగూర్చి గొంకనీయులగు సభ్యులు యెట్లు జెలిసిరి. ప్రభుత్వమువారు, కాళ్యణినున్న భారతీయుల క్రేయాభివృద్ధికి తమకు చేకవైనవరకు ప్రయత్నించుచున్నారనియు, సేప్రగారి నూచనకారము సాక్షాత్కారంలో అంగీకరింపబడిన ప్రకారము ఒకసంఘమును నేర్పించి కాళ్యణి బంక సరిదిద్దులెయున్నారనియు ఆయనముగముగా బలికిరి. ఈకాళ్యణి విషయమున వైస్రాయిగారితో చర్చించుటకై తాను సేప్రగాడు కలసి కాళ్యణి మైనూరు బోయియుండిరియు యీవిషయము సంక్లిష్టముగా పుక్కురింప బడవలెనయే వైస్రాయిగా కాళ్యణియున్నారనియు కర్మగారు జెప్పిరి. (మదరాసు మెయిలు)

భారతి

న చిత్రమా న పత్రిక

దీనియందు భాష వాక్యములు చిత్రకళలు శిల్పము గానము మొదలగు విషయములకు సంబంధించిన పండితులవ్యాసములు గలవు. గాంధీమహాత్ముని రంగులఫలమును నాలుగై చిత్రకళ రంగుల ఫలములును ముఖాన్ని నాయకుల ఫలములును తదితరఫలములును గలవు.

సంచికయందు 160 పుటలున్నను తంకా పోస్టుభర్తలకు సహా సం॥ 1-కి రూ 6-0-0

ప్రకటనలకు వంతులవివరము తెలిసిన భాగము తెలుపవలెను. వెంటనే వరభాస్తులను క్రింది చిరునామాకు పంపుకొనవలయును.

భారతి మ్యానేజరు, 7, తంజు కెట్టిపేటి మదరాసు.

దేశబంధుదాసుగారిని గవర్నరు ఆహ్వానించుట

ఈ నెల 12 వ తేదీన వంగరాష్ట్రము గవర్నరును దేశబంధుదాసుగారు పందర్పించి గంటన్నరసేపు సంభాషించిరి.

మంత్రులను నియమించుట. దాసుగారి పరతులు

స్వరాజ్యపక్షమువారిసభలో జరిగిన తీర్మానములు

పత్రికాభిప్రాయములు - సంభాషణారహస్యములు

దాసుగారికి కార్యసంఘసభ్యత్వ మిచ్చెదననుట

భారతశాసనసభ ఎన్నికలు

సి. వై. చింతామణిగారు ఎన్నుకొనబడలేదు

కృష్ణకాంత మాలవ్యాగా రెన్నుకొనబడిరి

భారతశాసనసభలో నియోగిగార్చి పక్షము

వంగరాష్ట్ర స్వరాజ్యసంఘమువారి సభ

మంత్రిత్వము నంగీకరింపగూడదని తీర్మానించుట
వంగరాష్ట్ర రాజకీయకేంద్రము 18-6 తేదీన చాల సభలనుచేసిరి.

భారతరాష్ట్రీయ కానకభలలో సభ్యులగు స్వతంత్ర జాతీయవాదులు సభాపత్ర ప్రత్యేకముగా సమావేశమై ప్రత్యేకముగ జాతీయపక్షము తీర్మానములను తీర్మానించిరి. స్వరాజ్యసంఘాదనమే జాతీయముగా నుండ నగునని స్వరాజ్యపక్షము వారివలె వీరు కానకభలలో నిజోభవద్ధుల నవలంబించుటకు కానకభలో నిశ్చయించుకొనెను.

స్వరాజ్యపక్షమువారి సభ

వంగరాష్ట్ర కానకభలలో స్వరాజ్యపక్షమువారు 18 వ తేదీన కలకత్తానగరమున ప్రత్యేకముగా సభను జరిపిరి. ఆసభకు పత్రికా విలేజులను గానియు లేదు గాని కొన్ని తీర్మానములు చేయబడినట్లు తెలిసింది. "మొదట దొరతనమువారు మొట్టమొదట రాజకీయకేంద్రమునందలి పదవులను, కలకత్తానికే రాజకీయకేంద్రములను కల్పించవలెనని రాష్ట్రీయ స్వపరిపాలనము నొనగవలెనని, మొదలగువిషయములను ముగించుట. భారతదేశమునకు స్వరాజ్యము నొసంగుట కంగీకరింపవలెను. ఇట్లు చేయుటకు దొరతనమువారు తంగీకరించినగాని మంత్రివర్గము మున్నగువానిని స్వరాజ్యసభ్యులు స్వీకరింపరాదు. దొరతనమువారినియును ముల కంగీకరింపనివో మంత్రివర్గమును ఆరాజ్యమున పట్టికను తిరస్కరింపవలెను. ఈవిషయముల నంగీకరించుటకు దొరతనమువారు సభాభిమానులై యుండినవో సభకు పదవులను స్వీకరించుటకును సురల సాల్పించింపబడును. ఈవిషయములను మహాత్మాజీయసభ్యులు గూడ నంగీకరింపవలెను. మహాత్మాజీయముల గోరఖలను చేయవలయును హిందువుల భక్తినిరంజనమునకును గూడగాని మహాత్మాజీయములను గూడగాని గోరఖల నొసరి పడవలెనని హిందువులకు సంభాషణలు జరుగునటుల బహిరంగముగా వారు గోరఖలను వర్ణించగూడదు" అని తీర్మానముల సభలో జాతీయించుటచేసెను.

స్వరాజ్య స్వతంత్రసభ్యుల సభ

పిమ్మట స్వరాజ్య స్వతంత్ర జాతీయపక్షముల సభ్యులు కలసి యొక సభచేసిరి. ఆసభ 17 వ తేదీన అసగానేడు మరలజరుగును. ఈసభను పక్షమువారు నేకీభవించి పనిచేయుటకు వీరి సమాధానము తుదకు గలదనియును కానకభలో వీరి సంఖ్య చాల హెచ్చుగా నందునయును తెలియవచ్చును.

పత్రికాభిప్రాయములు

ప్రేక్షకులను

ప్రజాపత్రికాభిప్రాయము దృఢీకరింపవలెనని గవర్నరు దాసుగారిని కోరుట చాల అచింతము. అందువలన మితవాదపక్షము పూర్తిగా నలంకించినపుడు ప్రజాపత్రిక సభల సాంప్రదాయమునకును, ఉదాత్తభావమునకును, శాస్త్రమునకును గూడ వీరభక్తి విరక్తిగా నున్నది.

ఇంగ్లీషుమును

ఈయావ్యవహాసము దాసుగారు తిరస్కరించినను లేక నిమగ్నమగుటకు కోరి వానిని పెంజేప్పినవో నంగీకరించెదననిననుగూడ అతివాదులతో జరుగుచున్న సంఘర్షణమునందు ప్రభుత్వమునకు బలమివ్వించును. లిజను ప్రభువుగారు చాల మౌఖ్యముతోను మంచిరాజనీతిభక్తితోను యీ ఎత్తు యెత్తి బెంగాలి

భారతదేశమున విజియవరపాలనము ప్రాచ్యదిధానమున జరుగవలెనని కథల నెరవేరు లిజను ప్రభువు మార్చివేసి ఆంగ్లేయకృత్యమునామకము ఈదేశమున విజయములను పునాదులను చేసెను.

అమృతబహుపత్రిక

లిజను ప్రభువు కాత్రుసమృత్తుగానే పనిచేసెను. కాత్రుసమృత్తుగాను యాదాపు చాధ్యాయ గవర్నరు తనవై నుండి తొలగించుకొని స్వరాజ్యపక్షమువారివైన వేయవారు చున్నాడు.

కలకత్తా సర్వేంటు

ఇందునిమిత్తము లిజను ప్రభువును నిందింపబడునని వాదించినవారికి చమత్కారమును కొనిచ్చెను. గ్రహింపబడకపోయినను ఆ నిశ్చయము. తెడ మొగముతో గవర్నరు స్వరాజ్యపక్షమును నాల్గురు కనుండి ప్రకటించిరి. అంతయు నంగీకరించుట కాత్రుసమృత్తుగా పనిచేయుట కేజీయొక పక్షమువారు మూత్రమే కలకత్తాను గట్టుకొనలేదు. నేడు అసహాయవాదిగ నున్నవారు కేత్ర కాస్త్రానికూల కథలని సహాయముగా మారవచ్చును. లిజను ప్రభువుకు మంత్రీ భావమున్నది. (ఆంధ్ర)

దాసుగారికి కార్యసంఘ సభ్యత్వము నొసంగుట

హిందూ పత్రిక

తేజస్వీ చిత్తంబుదాసు లిజను ప్రభువుగారకు జరిగిన సభాంశమునకు 18 వ తేదీ నుండి కలకత్తా చాలకడంతులు బయలుదేరినది. 12 వ తేదీన కలకత్తా నగరమునందు స్వతంత్రమును హిందూరాజ్య పత్రిక బుచ్చులైరిమును ప్రకటించెను. అవ్వలైరిమునిజముగా దని 18 వ తేదీన దాసుగారి ఫార్వత్సభలో ప్రకటించలేకగాని కట్టిపడంతులను మూత్రము ఖండించెను. 18 వ తేదీన గవర్నరు క్రిత వంగభాషలో స్వతంత్ర పత్రిక ప్రకటించిన వ్యవహారముల నన్నిటిని మరల ప్రకటించెను. వానినిగూడ ఫార్వత్సభలో ఆక్షేపించలేదు.

"మంత్రివర్గములకు ముగ్గురిపేర్లను మునింపవలెనని గవర్నరు దాసుగారిని కోరెను. దాసుగారు మూడుమరతులను కోరిరి. (1) రాజకీయకేంద్రమునందలి ఎట్టిమరతులను కోరకుండ కదలి చేయవలెను. (2) ఇచ్చితములనున్న కలిసకానముల నన్నిటిని రద్దుచేయవలెను. (3) రాష్ట్రీయ స్వపరిపాలనము నొసగవలెను. ఈ మూడుమరతులకును అంగీకరించెదనని దొరతనము వారు కాదానను చేసినవో యిదివఱకును గూర్చి స్వరా

జ్యవత్సవసంగారి సభలోని పాపాపాపాపా తీర్మానము తెలియజేయవలెనని దాసుగారు గవర్నరు తెలియజేసిన స్వతంత్ర జనుమతి ప్రకటించుట ప్రకటించెను.

దాసుగారిని వంగరాష్ట్ర ప్రభుత్వ కార్యనిర్వాహకసంఘ సభ్యునిగా నియమించెదనని లిజను ప్రభువు తెలుకగా భారతదేశమునకు స్వరాజ్యము కచ్చిన పిమ్మట నట్టి నియమములను గూర్చి ఆలోచించెదనని దాసుగారు తెలియజేసిన ప్రకటించబడెను.

ఎనిమిదికోటల క్రితము సర్ అనుతోడు ముఖ్యగారు రాజకీయము నిర్వహించు అందువలన కలిగిన విషయములను దాసుగారిలో గవర్నరుసంభాషించెననియు యాధిగా తెలియుచున్నది. హిందూపత్రికా సభలో 14 వ తేదీన కలకత్తానగరమునందలి ప్రకటించెను.

ఫార్వరు

ద్వంద్వ ప్రభుత్వము చచ్చిన గుర్రమువంటిది. దానికీ తోడులేదని వ్యవహరించి, విజియవరమొంటు సాంప్రదాయము లీకలమును బ్రతికింపజాలవు. నిజముగా చూచిన ము కెట్టి రాజకీయ పద్ధతి (కాని స్థితి యొక్క) యును గూడలేదు. విజియ దేశములకు రాజకీయ పద్ధతయన్నది దానిధరియగా. రాజకీయపక్షములనుపక్షముల ప్రభుత్వములను గూడ నచటకలవు. అకర్తులను మనముగూడ ననుకరింప గడవనవో కానకభలను మోసగించుట కేర్పరచుకొనకొత్త బోనులో మనము చిక్కుకొందుము. అబోనులో చిక్కుకొనిన వారు ఎదురున్న దానినిగూడ చూడజాలక పోయెదరు. మేము స్వరాజ్యము కోరకుంటున్నాము. ద్వంద్వపరిపాలనమును చీలులపుట్టించిన స్వరాజ్యసభ్యమును నిర్మించుట సాధ్యముకాదు. ఇతరరాష్ట్రములందలి కానకభలలో వెక్కిరించుచున్నవారే వంగరాష్ట్ర కానకభలయందు గూడ స్వరాజ్యపక్షమువారు ప్రత్యేక పద్ధతయగా తక్కిన అన్ని పక్షముల వారిలోను ఆధిక సంఖ్యాకులై యుండురు. వారు పదవులను స్వీకరింపమని కేరళు చేసెయ్యన్నది. క్రిందటిసారి యీ రాష్ట్రమున రాజకీయపక్షములత్రేపు గాన మంత్రముగా నియమించబడినవారు కానకభలను విశ్వాసమునకు పార్టీలగుదురా? వారు కానకభలను నడిపించజాలదురా? అను చింత రమంతయైన లేకుండ గవర్నరు తన యిచ్చవచ్చినవారిని మంత్రిముగా నియమించెను. నిరంకుశత్వమును కప్పిపుచ్చుటకు వారు దాసుగా పనికింతురను నాతో నేవారినియెత్తులనుగాగవ్వుడనియమించెను. ఈసారిగూడ కట్టియుక్తినే అంతరించెనుగూడ నాకర్షకముగ రీతిని గవర్నరువలంబించుచున్న గాన దానిని గూర్చి యిచ్చచే మొచ్చుచుంటు ఆంగ్లేయము జాబులు. ప్రభుత్వమున్న ద్వంద్వపరిపాలనమునందీ స్వరాజ్యము కలుగదు. దాని నాధారము చేసికొని స్వరాజ్యము నేర్పురు పక్షములేదు అను విషయమును స్వరాజ్య జాతీయ స్వతంత్ర పక్షములవారిందరును గూడ నేకీభవించి యున్నారు. పిమ్మటవారైన ప్రభుత్వములొసంగు మంత్రిత్వముల మున్నగుపదవుల నంగీకరించినవో నీరాజకీయ సంస్కరణలనుండి స్వరాజ్యము నేర్పురు పక్షములకు వచ్చిన స్వరాజ్యముగావారొప్పుకొనినవారేయగుదురు. ద్వంద్వ ప్రభుత్వపద్ధతి నుండి తిరిగవలెనని యీమొసపు సాంప్రదాయ మె తెలుకవచ్చునగానుండినను అది కట్టిభవ, వట్టి మోసము, కేరళములొచ్చిన భేదములను కలిగించుకొను మార్గము నంగీకరించు దానిని తిరస్కరింపవలెను. మనసంఘర్షణమును కడియే ప్రారంభమగునాక. భారతదేశముక్తిని స్వరాజ్య స్థాపనమునకును యిదియే ప్రథమ ప్రస్తావనగునాక.

భారతశాసనసభ ఎన్నికలు

పాట్నా మహమ్మదీయ ఓటరులు

పాట్నా ఫోటోగ్రాఫులు 28 వ మహమ్మదీయ ఓటరులు మరలరే పొన్నెను గాని, పోటా నాగపూర్వమహమ్మదీయకర పోటరులు దేవకీసాద సింహగారి భారతశాసనసభకు ఎన్నుకొనిరి.

చింతామణిగారి డిపోయిరి

వారణాసి మహమ్మదీయోరతులు

వారణాసి గోరఖపూరు జిల్లముల మహమ్మదీయోరతులు వందీర కృష్ణకాంత మాలవ్యాగారి భారతశాసనసభ కెన్నుకొనిరి. కృష్ణకాంతమాలవ్యాగారికి 2885 ఓట్లు; సి. వై.

38-వ దేశీయ మహా జన సభ

మహా సభను నిర్వహించు వీలు లేదు

26 వ తేదీని తప్పక జరుగును

మహమ్మదు, పాకతుగార్లు 23 వ తేదీకి వచ్చెదరు

ఆంధ్ర రాష్ట్రమునుండి 420 మంది ప్రతినిధులుగా ఎన్నుకొనబడిరి

ఆంధ్ర రాష్ట్ర కాంగ్రెసు కార్యాలయము గాంధీనగరమున నేర్పరుపబడెను

సన్మానసంఘ కార్యవర్గ సభ జరిగినది. దేశభక్త వేంకటకృష్ణయ్యగారు వచ్చిరి.

సభను నిలువవీలులేదని నేడు ప్రకటించిరి.

దుకాణముల ఏర్పాటులను గూర్చి సభాకాలాధికారి ప్రకటించెను

ఖిలాఫతు మహాసభ ఏర్పాటులను గూర్చి కార్యదర్శి ప్రకటించెను

ఖద్దరు ప్రదర్శనను నుగూర్చి కార్యదర్శి ప్రకటించెను

నిన్న 16 వ తేదీని జరిగినది

దేశభక్త కొండ వేంకటకృష్ణయ్యగారు, శ్రీమత్ టి.ఎ.టూరి ప్రభాకర శంకరుగార్లును సన్మానసంఘ సభ్యులగు నిరంజనమూలము కాకినాడకు వచ్చిరి. నిన్న 16 వ తేదీని సన్మానసంఘ కార్యదర్శి ప్రకటించెను. ఆనందసమాజము నిన్న గాంధీనగరమున జరిగినది. కాంగ్రెసు మహాసభ నేతలే జరుపదగినది. కేవలం కాలువల కాయలకడ కేవలం చాళికి జమీన్దారులగు రెండుగురులనే ప్రతినిధులుగా నిర్ణయించెను. “కాంగ్రెసు మహాసభలో కంట్రాక్టులు రిగిని. ఖద్దరు ప్రదర్శన జనవరి 8 తేదీ 5 వ తేదీని నిర్వహించెదమని, విద్యుద్దీపముల ఏర్పాటు యానె 81 వ తేదీ కాళిక్తో జరిగియున్నది. కాంగ్రెసు మహాసభను నిర్వహించు తేదీని నిర్ణయింపబడెను. ఇప్పుడు సభను నిలుపు చేసిన చాలా ముమ్మారులను” బాధ్యతలను తీసికొని తెలిపిరి. “ఇప్పుడు నిలుపుచేసినదో అర్హత కలదు. సభ్యులకల గుడియే కాక సన్మానసంఘముకాక చాల విమర్శలుకాడ కలదు. గాన సభను నిలుపుచేయ వీలులేదని” సభ్యులందరూ నిశ్చయించిరి.

సన్మాన సంఘాధ్యక్షుని యభిప్రాయము

“నేను నిన్న 16 వ తేదీని కాకినాడకు వచ్చి ఏర్పాటులను పరిశీలించితిని. కంగ్రెసు ప్రతినిధులను సన్మానముగొను సభను నిలుపుచేసిన కేవలం చాళికి మహాసభను మాత్రమే నిలుపుచేసినది. అట్టి అంశం మేమునుకులేదు. అందుకొరకు సన్మానసంఘ కార్యదర్శి ప్రకటించెను. ఆనందసమాజము జరిపించిరి. ఈ విషయములను గూర్చి వారికి కడుదడవు వచ్చింది. వీలైతే నిలుపుచేయదగినది సభ్యులందరూ నూచించిరిగాని విమర్శలు జరిగినవిగాని అది అసాధ్యమని స్పష్టము

చింతాపడి గాకి 2115 టిల్లును, కలకత్తా గాకి 1166 టిల్లును వచ్చింది.

భారత జాతీయ సభలో తీర్మానములు

క్షేత్రీశంకర్ నియోగిగారు కొన్ని తీర్మానములను సభాసభలో ప్రతిపాదించిరి.

1. రైల్వే స్టేషన్లను సంస్కరింపగలదు గూర్చియు, మొత్తము ఆర్థిక విషయమునుండి రైల్వే ఆర్థికమును విడదీయవలెను గూర్చి యిండియా మంత్రి ఉద్దేశపు నోడంక్షముండే ఇండియా ద్వారా ప్రతిపాదించిన సూచనలను, యిండియా మంత్రిని ఇండియా ద్వారా ప్రతిపాదించిన జరిగిన లేఖను ప్రకటించగలరనెను.

(2) పేదలకు రైల్వే స్టేషన్లలోని బంగారమును విక్రయించుటను నిషేధించు తీర్మానములను ప్రకటించ గోరెదను.

(3) 1818 (1) చట్టముక్రింద ఆర్డరు చేయబడిన రాజకీయ (స్టేట్స్) ప్రెస్ లను గూర్చియు, అకాలీ సురుద్యారా యుద్ధములకు లక్షక ఆర్డరు చేయబడిన వారిని గూర్చియు నిషేధములను తెలిప గోరెదను.

(4) 1818 తేదీనాడు కలకత్తా గాంగ్ల జేతమునకు తెల్ల వచ్చినందులకై న క్షయ మొనరియో తెలిపగోరెదను.

(5) క్రిందటి భారత జాతీయ సభలో ప్రతిపాదించిన తీర్మానములను సూచించబడిన రిటైర్ భారత జాతీయ సభకు ప్రత్యేక సభ్యుల కార్యదర్శి సభను నేర్పరుప విషయము గూర్చి వివరములను తెలిపగోరెదనని నియోగిగారు ప్రతిపాదించెదను.

3. దేరా, విద్యుద్దీపములు, రైల్వే స్టేషన్లు, ఆనందసభ ముల ఏర్పాటులు మున్నగువానిని గూర్చి యింతవరకే కంట్రాక్టులు జరిగినవి. కంట్రీలను నిమిత్తమున పాకాలుల నిమిత్తమును గూడ ఏర్పాటులు జరిగినవి. ఇప్పుడు సభను నిలుపుచేసినచో యీ ఏర్పాటుల కన్నీటికి అంశమును అధికమున కట్టుచును గూడ కలదు. మరల గా ఏర్పాటులను జరిపింపవలెనని చాల కష్టమునకు. రైలుగట్టు తెగుటకలకు ప్రతిభాకు లెరిగిన యిప్పుడిది తొలగించుటకు మేమియును చేయవలసినది. పోయినందులకు చాలచింతించుచున్నాము. చుట్టు చాకిరి కావలసినవిషయములను కలుగు యిప్పుడును చాటింపక సభ్యులందరూ ముఖ్యముగా రావలసినది మరల వారిని కొరకు చూచుమని” సన్మానసంఘాధ్యక్షులును, అఖిలభారత కాంగ్రెసు సంఘాధ్యక్షులును నుండి దేశభక్త కొండ వేంకటకృష్ణయ్యగారు నేడు కాకినాడనుండి ప్రకటించిరి.

దుకాణముల ఏర్పాటులు

కాంగ్రెసు సభాకాలాధికారి ప్రకటనము

గాంధీనగరమున సభాకాలం లోపలను తెలుగులకుగా విమర్శలను వచ్చిన ద్రాక్షాంశ ప్రకార మును బాధాదుకాణములకు నిర్ణయించుడి ఏర్పాటు చేయబడెను గాని వారు తెలియవలసిన సామ్యము 19 వ తేదీలోగా చెల్లింపబడవలసి హామీ చేయించెను. అన్ని దుకాణములలోను విద్యుద్దీపముల ఏర్పాటు చేయబడెను అన్ని కోణాలకు ప్రతి దుకాణమువారును విద్యుద్దీపములకు ఎంపిడిరూపాయలు అందముగా యిచ్చుటలయ్యెను. సోదా దుకాణములు మున్నగు చిన్న దుకాణముల వారు చెల్లి వలెను. ఈ విషయములను దుకాణములకు అంశముగొనుకొనక తప్పదు. మాకెక్కర లేదనుటకు వీలులేదు. ఇంకను ఎక్కడ దీక్షములు కావలెనని దుకాణములకు తెలియజేసింపబడినది. దీక్షములకు అరుదుగాను కంట్రీ ఛార్జీ కేసులనుండి కాంగ్రెసు మహాసభాకాలాధికారి బాధ్యత గా తెల్ల కేసునిరావు గారు నేడు ప్రకటించిరి.

ఆంధ్ర ప్రతినిధులు

మొత్తము 420 మంది ప్రతినిధు లెన్నుకొనబడిరి

ఆయా మండలముల కాంగ్రెసు సంఘములచే ఎన్నికల జరిగిన ప్రతినిధులలో కృష్ణమగోదావరి, మండలములలో శ్రీమతి ఈశా నూర్యకాంతమ్మ, శ్రీమతి అడవి రామరాజు, విశాఖ జట్టయందులములలో అంగర పరింగరావుగార్లు ఎన్నికలకు రింగ్లైన్ వారి ఎన్నికల యిచ్చెను. ఆంధ్ర రాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘము వారిచే నామోదింపబడెను. వీరు ముగ్గురును సన్మాన సంఘ సభ్యుల టిక్కెట్లను కొనవలెనని రాష్ట్రీయ సంఘమువారు కోరుతున్నాడు. గోదావరి ఏలూరు పోలవరమునుండి శ్రీమతి జేబియ్యం సోమమ్మ, శ్రీమతి ఈశా నూర్యకాంతమ్మ, అక్కర గాకి కాంగ్రెసు సంఘ సభ్యులును గూడ ప్రతినిధులుగా ఎన్నుకొనబడిరి. మొత్తము 420 మంది ప్రతినిధులుగా ఎన్నుకొనబడిరి. ప్రతినిధుల టిక్కెట్ల నుగింపుబడినది.

ఆంధ్ర రాష్ట్ర కాంగ్రెసు

సంఘ కార్యాలయము కాకినాడలో గాంధీనగరమున నెల కొల్పబడెను. లేఖలను వ్రాయువా రింటికే వ్రాయవలెను గాని రెజిస్ట్రేషన్ వ్రాయువాడ కని ఆంధ్ర రాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘ సమాఖ్య కార్యదర్శి వి. సత్యనారాయణ గారు నేడు కాకినాడ నుండి రింటివార్త పంపిరి.

ఖిలాఫతు ఉలేమా మహాసభలు

27, 29 తేదీలను కాకినాడలో జరుగును

మాలానా మహమ్మదాలీ మాలానా మోతాలీగార్లు 28 వ తేదీని కాకినాడ చేరవలెను.

అఖిలభారత ఖిలాఫతు సంఘ సభ 24 వ తేదీ నుండి జరుగును.

ఖిలాఫతు మహాసభ 27 వ తేదీని, జమీయతు ఉలేమా మహాసభ 29 వ తేదీని జరుగును. ఆసభలకు రాగోరు (పేక్ష) కలవారు ప్రతినిధులను గూడ ఊహించుట, పరువులు, కాలువలు వచ్చుచున్నాయి. బూర్జునులు మున్నగువానిని తెచ్చుకొనవలెను.

గొప్ప గొప్ప ఉలేమాలను నాయకులను చాలమంది వచ్చెదరు; గాన దేశ సేవారత్నములందరూ ముఖ్యముగా రాగోరెదను.

రాష్ట్రీయ సంఘములకు రింగరము ప్రతినిధు (పేక్ష) కలవారు టిక్కెట్లను నెంట్ చేయవలెను. ఏర్పాటులు చాలవరకు పూర్తియైనవి. సభాకాలంలోను బసలలోను విద్యుద్దీపము లనుకొనబడెను. నీటికొరతములు ఏర్పరచబడెను. ప్రత్యేకముగా పాక రైలు స్టాల్లు పూర్తయి టిక్కుడెను. మహమ్మదీయులను కడి కడుచేయవలెనని. మహమ్మదీయ వాడకు మోతాలీబాదు అని పేరు పెట్టబడెను. ఆ కాంగ్రెసు సభాకాలం ప్రక్కనే యున్నది. ఉలేమాలను (పేక్ష) కలవారు తా మెప్పుడు వచ్చునదియును నుండుగా తెలిపగోరెదను.

కాంగ్రెసు ఉలేమా సంఘ సభ్యులకు ఉలేమాల కందరము ఉచితముగా భోజన సౌకర్య మేర్పరుపబడును. ప్రతినిధులకు ఖిలాఫతు సంఘముగా యిచ్చె 24 వ తేదీని టిక్కెట్లు యిచ్చుచును. ఇంతవరకును దరఖాస్తులను పంపింపవలసి టిక్కెట్లు ఇయ్యబడెను. అని ఆ. భా. ఖిలాఫతు సంఘ కార్యదర్శి కాకినాడ నుండి రింటివార్తను పంపెను.

మాలానా మహమ్మదాలీగారు

అశ్వత్థకోట న్యాయ మింను సిద్ధముకాలేదు

కాంగ్రెసు మహాసభాధ్యక్షులగు మాలానా మహమ్మదాలీగారి ప్రారంభ సభ్యుల ముంకను సిద్ధముకాలేదు. సభాసభ సభ ముద్రణము ముగిసి, చో మాదిక ప్రతు లందజేయబడును.

ప్రత్యేకపు బసలలో సౌకర్యములు

ప్రారంభ, రెండవ, కాకినాడ, విశాఖ, సిరబుడ్డి, పెన్నె, తేదీనీళ్లు, బక్కెట్లు, రెండువడకేసులములు, తాటాకు చాప, చెన్నులొకచాప, ఎలక్ట్రిక్ కు కాలు, కమేములు మున్నగువి ప్రత్యేకపు బసలలో వరుసజరుగును. (ఆ. ప్రె)

సన్మాన సంఘాధ్యక్షుని ప్రకటనము

అన్ని పక్షములవారును కలసి పనిచేయవలెను

28 వ తేదీ మహాసభ సభా సన్మాన సంఘాధ్యక్షు దగు దేశభక్త కొండ వేంకటకృష్ణయ్యగారు నే డిట్లు ప్రకటించిరి.

అఖిలభారత కాంగ్రెసు మహాసభ నేటికి లోలిసారి. ఆంధ్ర రాష్ట్రమున కాకినాడ నగరమున జరుగుచున్నది. ఈ నెల 26 వ తేదీ మహాసభాసమావేశము ప్రారంభింపబడును. ఆంధ్ర రాష్ట్ర వాసుల కక్షమున అఖిలభారత సభాసభలకు సన్నిహితముల గా జేయునాయకులను దేశ సేవకులగు గూడ నేనిమహాసభ కావ్యంబు చూచును. ఎవరు ఏ పక్షములకు చేరవలెనని కాంగ్రెసు మహాసభ కలకత్తా సభాధ్యక్షులను నిలంపించి మహాసభను విశాఖముగా ప్రత్యేక గోరెదను. దేశమునందలి రాజకీయ ప్రతినిధులను బాధించినచో అన్ని పక్షములవారును ఏ కీర్తినించి స్వయాంబ్య సంపాదించుటకు టిక్కుట్ల చేయదగిన అదనుచేయవలెనని తెలిపవలెను. స్వయాంబ్యమును నెంట్ చేయవలెనని టిక్కుట్లను అన్ని పక్షముల వారును చూడ నంగీకరించెయ్యవలెను. కాంగ్రెసు మహాసభ సమకాలిని అన్ని పక్షములవారును గూడ కాంగ్రెసులోనుండి పనిచేయవలెనని చాల కఠిన కాళము కలదు. కావలెనని లందకు నీ యాచార్యము నంగీకరింతునని సభ్యులను దేశభక్తుడు ప్రకటించెను.

అ. భా. కాంక్షానైను ర్వాసలయము

ఈ నెల 20 కు తేదీనుండి ఆఖరివరకు కాంగ్రెసు కార్యమనకు ప్రత్యక్షమనకు వ్రాయగోరువాడు కాకినాడ గాంధీయ వ్రాయవలెను.

శ్రీయుత మతం బాలసు బ్రహ్మ్యగుప్తాదు
నేను (17 వ తేదీ) నిచారణ పారభవనము

శ్రీయత గుప్తగారై నీ పేటక శేనుచారణ శేను
గుంటూరులో జిల్లామేజిస్ట్రేటుబోరును విచారణ ప్రారంభమై
ంది. నేన మామూలుగా గాంధీతోనీ ఉద్దయను చొక్కాను
భోజితి భరంచి కోర్టుకు వెళ్లగా కోటును కలశానాను ధరించి
కన్యగారి జూనికొనీయనుచిరి అట్లు చాలిమూలకమగును తీరపు
నీయతిరంటి. ఇప్పుడే యిక్కానని బోలీషు యింకెక్కురు చె
ప్పెను. గుప్తగారు వాఁడుకోజుల నుండి భోజనము మాలివేసి
నెరువ చాల నీండునుగానున్నారు, నెన్ను బలవంతముగా భోజన
ముచేయి చిట్టుతోమచున్న దనిగుంటూరుజంాల కాంగ్రెసు
గుంపు కర్మదర్శి నేటతిరిగిరవలెను.

హిందూనుండరీమణుల చరితములు

౧. ర. భాగము కొత్తపూర్వము వల ౧౭ అక్షరములు. (కాదు) మాకు సిద్ధముగ నున్నది. ఇందు అచ్చుబచ్చులు రక్షణములగు పద్యములు చేర్చబడి నులభముగ వలయుననిత ప్రాపతి మొదలగు ననుగురు ప్రాసములు కలుపు ప్రణాళిని వలయునని ప్రాసములు బడినవి. తక్కిన శ్రీలచరిత్రములన్నియును గల ౭-౩ భాగముల ప్రస్తావనలు 1-2 నెలలవాటి కయ్యలగున. మూడు భాగములను ౩. కాలమున కొనువారికి కలవల ౧. ౩ భర్తలవాగక 2 రూపాక్షరములు యుద్ధములు.

ఏకస్థితిః సర్వము రాజసము మోక్షం శివుడుగారి
సెల్లారు ప్రాప్తికొనవచ్చును. ఏలూరు కాయము చాలయెక్కి
దును దొరకును.

తెనాలి ఫస్టు కంపెనివారు

ತೆನ್ನ ವಿಲಾಸ

18-12-23 శనివారం

సా విత్తినాటకమును

ప్రదర్శింతురు

రేట్లు మామూలు ప్రకారమే:—

ఎ. వి. శాస్త్రి
కార్యదర్శి

**“Who is a Poet” ? &
“Who is not a Poet” ?**

A. K. Muni's open Letter to Brahmma Sri G. Gangadhara Somavajee I. A. B. L. District Judge

(With a Special reference to M. R. Kavi-
ratna K. V. S. Reddi of Parlapad)

Even such eminent Personages as the Late W. T. Stead the greatest Editor of his time, Rev. Monieth Macphail and H. J. Allen Esq. M. A. Barr-at-law formerly Director of Public Instruction already highly appreciated his previous English works. Price one Rupee.

A. K. Muni

Sietriamdar

Proddutur

Cuddapah Dt.

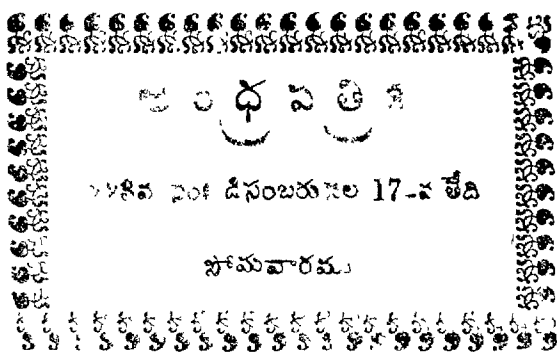
అద్వైత చింతనము

అన్ని సౌక్యాలకు మంచిమందు

చక్కని ఉబ్బితో సహా సేనా 1-కి వెల 10 అణాలు

డజన్ 1-కి 6-4-0 మాత్రము

ఆహూతాంజనం పిప్రో, మదరాసు - బొంబాయి.

ఆంధ్ర ప్రదేశ్

1922 సం. డిసెంబరు 17-వ తేదీ

శామకా

రీడింగు ప్రభువుగారి సమర్థనము

రీడింగు ప్రభువుగారు తా మవలంబించిన శరీర పానాభిమానమును ఎప్పటికప్పుడు సమర్థించుకొనుట వింతగ నుండక మానదు. వీరు దేశపరిస్థితులను గుర్తించియున్నాడు, తమవద్దటిని మార్చుకొన్నాడు. లా, ఆర్డరులను రక్షించుట దప్పు మీ కింకొక యదేశము గనుపించదు. ప్రజాభిప్రాయమును గౌరవింపవలయునను తలుపు వారిని ప్రోద్బలపరుచుటలేదు. ఉప్పు పన్నును విధించవలదని దేశమంతయు ఉద్యమించెను. సామాజ్య శాసనసభ వారీతన్నును నిరాకరించిరి. రీడింగు ప్రభువుగారు దేశాభిప్రాయమును పాటించక, ఉప్పుపన్నును విధించిరి. పిమ్మట నన్ని పక్షములవారును రాజప్రతినిధిగారి చర్యను ఖండించిరి. సంస్కరణములు నిరుపయోగములని శరీర స్ఫుటమయ్యెను. మితవాదుల ఓటమికి, ఉప్పుపన్ను సుదర్భము విశేషముగ తోడ్పడెను. ఇప్పటికియి యెను రాజప్రతినిధిగారు విచారముగాని యశ్చిత్తా పముగాని జూరక, తమచర్యను మరల సమర్థించుకొనిరి. కింతైన యూరపియను సంఘమువారి ఎదుట ముచ్చటించుచు, ఉప్పుపన్నును సర్వైజేయుటకు తమకు గల సాధారణాధికారమును వినియోగింపక తప్పుదయ్యెననియు, తమ బాధ్యతలను నిర్వహించుట కది యవసరమయ్యెననియు, రీడింగు ప్రభువుగారు ఏకాగ్రుణ్ణులైరి. పాపము, తమ చర్య వలన గలిగిన ప్రాతీకూల్యము దేశమునం దింకను అణగిపోలేదని వీరు విచారించిరి. చెన్నపురిలో జరిగిన పారతాలిము వీరి మనము నాందోళన పరచి యుండును.

తాము దీనికొనిన చర్యవలన, ఆర్థికస్థితి చక్కబడెనని వీరికి నమ్మకము గలిగినది. కాని బిడ్డుపడెడి బాధలు వీరికి దృగ్గోచరము గాజాలవు. కొలది దినములలో ఉన్నతోద్యోగుల జేతనములను హెచ్చింపవలసి వచ్చును. అప్పుడు ఉప్పుపన్ను వలన చెక్కారేడిద్రవ్యలాభముగొరగాకుండబోవును. బిడ్డు కష్టపడెదరను సంగతి వీరికి నిరాధారముగ ఊచెను. ప్రజాసామాన్య జేమమునకై తమ శక్తిసంపత్తిని భారబోయుచున్నటుల బలికెడి అధికారుల దింధము లేంతవరకు నిజమో వెల్లడి యగుచున్నది. రాజప్రతినిధి గారు ప్రజల తేలికతో సంతృప్తిచేసి యీ సంగతిని నివేదించి తేలియిదు. ఏ కక్షమువారిను ఉప్పుపన్నును విధించుట తేలికమని దెలిపియుండదు. ప్రజలయే రీడింగు ప్రభువుగారికి ప్రజాసాధారణ మగుచున్నది దానిని నిలుపుకొనుటకు వీరే ప్రజాప్రయత్నముల సయినను గావించుచున్నారు. తమ సంతృప్తి తీర్పుమును సమర్థించుకొనుటయ గక, రీడింగు ప్రభువుగారు బ్రిటిషు ప్రభుత్వచర్యలను, ఇండియా మంత్రి కుమార్తెత్వమును సమర్థించుటకు గూడ బూనికొనుచున్నారు. చెన్నపురిలో హాంబూల్ లిగిగూ యొక జ్యుజీ బహు జైళ్ళును, ఇంకొక మంత్రి పోంతుడు గాడని, వీరు సమర్థించిరి. వీరు ఉప్పుపన్నును విధించి, ఇండియా మంత్రియే పిలు ప్రభువుగారు లండనులో సువస్య నిండుట తటస్థించెను.

వీరు సర్వసులను పొగడటతో తృప్తి చెందక, స్వపరిపాలనాశయమును సయితము తృప్తికరించిరి. స్వపరిపాలనము విదేశపరిపాలనమునకన్న మేలను సంగతిని వీరు గ్రహించి రయిరి. మీదుమిక్కిలి, హిందూదేశము గాక ఇతరదేశములందుగూడ, నివి లుసర్వసు పరిపాలనము లేకబోయెనే యని వీరు విచారించిరి. ఇట్టి పీలు ప్రభువుగారిని, రీడింగు ప్రభువుగారు మరిల సమర్థించుచున్నారు. ఇంపీరియల్ కాన్ఫరెన్సువలన, హిందూదేశ స్వసహాయములపట్ల దృష్టిశము మారెనట, ఎవ్వరి దృష్టిశము మారెనో దెలియదు. రీడింగు ప్రభువుగారి దృష్టి చప్పిదీప్రసంగముతో భారతీయులను ప్రభువైట్టజాలరు. సర్వసు యుద్యోగుల పట్ల రీడింగు ప్రభువుగారు రభిమానము జూపుట సహజము. శాసనసభవారు రాయల్ కమిషను వలదని నిరాకరించినను, రీడింగు ప్రభువుగారు తమ యధికారమును ప్రయోగించి, కమిషను కగు వ్యయమును పునరుద్ధరించిరి. సంస్కరణములలో నెంతమాత్రము మార్పు గలుగుట బనికి రాకున్నను, సర్వసు యుద్యోగుల విషయమున మాత్రము మార్పు జరుగవలయును. శాసనసభలోనికి స్వరాజ్యవాదులు వచ్చిరిని, వీరికి భీతి గలుగుటలేదు. నాలుదినములు గడచునప్పటికి, వాడును మేకపిల్లలగుడరని, వీరు నమ్ముచున్నారు. పరిస్థితులు కొంత వఱకు వీలనమృతమును బలపరుచుచున్నవి. యూరపియను సంఘమువారు దెలిపిన సలహా యొకటి వీరికి మిగుల సచ్చిన.

సంస్కరణముల విషయమున ఆభివృద్ధి త్వరితముగ గలుగగూడదని, యూరపియను సంఘము వారు సూచించిరి. భారతీయుల కున్నతోద్యోగములను స్వరితముగ ప్రసాదించుట తప్పని గూడ ఏక దెలిపిరి. సంస్కరణముల గూర్చి గడువు లోకలనే విచారణ జరుగునేమోయని, వీరికి భీతి గలదు. ఇటుల వీరు భయపడుట, సంస్కరణములనిన ఇష్టములేక గాదట! భారతీయుల యభివృద్ధి కల్గు వారికి విముఖతలేదట. కాని హిందూదేశమున సాధనముగ పరిపాలన ముండవలె ననుకొన్నచేతనే వీరిటుల దెలుపుచున్నారు. ఐనను రీడింగు ప్రభువుగారు రవలంబించుచున్న దృఢచర్యల వలన మాత్రము వీరికి సంతోషము గలుగుచున్నది. వీరిటుల బలుకుటవలన, రీడింగు ప్రభువుగారు పొంగిరి. స్వపరిపాలనమునకై తొందరపడుటవలన అభివృద్ధికాటంకము గలుగునని, రీడింగు ప్రభువుగారు తలంపు. ఇంగ్లండులో, స్వపరిపాలనాభివృద్ధి నెమ్మదిగ కొనసాగెనని, వీరు సాదృశ్యము జూపుచున్నారు. అంతకాలము, హిందూదేశము గూడ గడవవలయుగాబోలు! ఇంగ్లండునందు మొదటినుండియు విదేశ పరిపాలనములేదని, రీడింగు ప్రభువుగారికి దెలియును. హిందూదేశమునం దటులగాదు. తొందరపడవలదని రీడింగు ప్రభువుగారేమి, పీలు ప్రభువుగారేమి బోధింపవచ్చును. కాని, భారతీయులు స్వదేశమున జేమ వెలువలనేమి కడెడి దుర్భరస్థితిని గ్రహించెడివారెవరును, ఇట్టి సలహా సంగీకరింపజాలరు. స్వపరిపాలన మెంత త్వరిత సేదించిన ప్రజలకంత లాభకరము. రీడింగు ప్రభువుగారు సర్వర స్వరాజ్య సిద్ధికి తోడ్పడెదరను నాశ కేమాత్ర మవకాశములేదు. పీలు ప్రభువుగారి సంగతి సఫలే దెలుప నక్కరలేదు. వీరెవరివై నాధారపడక, ప్రజలు స్వయంశ్రిమి నాధారము జేసికొనుచో, శిష్టు ననారథ కర్మలగుట రనుటకు సందియములేదు.

స్వరాజ్యము : మంత్రిపదవి
—o—
చిత్తరంజనదాసుగారిని మంత్రి పదవిలోన వలయునని, లిట్టును ప్రభువుగారు కోరుట లో, స్వరాజ్యపక్షమువారి ఎదుట అన్ని పరీక్షలు నలకొల్పిరి. ఇట్టి ఎత్తులలో బ్రిటిషు అధికారు లారి తేరినవారనుటకు సందియములేదు. స్వరాజ్యపక్షమువారి పుడమిజేసెదరు? 13 వ తేదీ ఫార్వర్డు పత్రికలో “స్వరాజ్యపక్షమువారు అధికారపదవుల సంగీకరింపకుండుటకు ప్రతిపక్షి”రని సూచించబడెను. నిజముగ స్వరాజ్యమును ద్వంద్వ ప్రభుత్వ విధానముపై నిర్మింప పిలు లేదనియు, ఉద్యోగముల సంగీకరించుచో సంస్కరణముల పటుత్వము సంగీకరించినటుల గుననియు, ద్వంద్వ ప్రభుత్వ విధానము తొలగవలయుననుచో, ఉద్యోగా పేక్షనుండి విముక్తులు గావలయుననియు, ఫార్వర్డు పత్రిక స్పష్టపరచినది. ఈ పత్రికలో సూచించబడిన నియమములను స్వరాజ్యపక్షమువారు కొనసాగించెదరా? దీనినే దేశ మిప్పుడు దెలిసికొన గోరుచున్నది. బెంగాలు శాసనసభలో స్వరాజ్యపక్షమువారును వ్యతంత్ర పక్షమువారును గలసి, పెద్దపక్షమువారగుదురు. వీరు మంచికిని చెడ్డకును నిరీధము సలుప గడంగుచో, ప్రభుత్వమునకు కొంచెము చీకాకు గలుగవచ్చునుగాని, పరిపాలనముమాత్రము స్తంభింపబోదు. వలనన, ప్రభుత్వ నియమిత సభ్యులు మితవాదులు భూస్వాములు యూరపియనులు మొదలగు వారితో గలసి పరిపాలనము కొనసాగుట కెట్టి యభ్యంతరముండజాలదు. ఇప్పుడు జన్మిస్తున్న పరిపాలనము మద్రాసు శాసనసభలో నెటుల కొనసాగుచున్నది? ప్రభుత్వసభ్యుల సహాయముతోనే గద. అటులనే బెంగాలు శాసనసభలోను కొనసాగును. ఇంతియగాక, స్వతంత్రపక్షమువారు, స్వరాజ్యపక్షమువారికి తోకగనుండుటకు మారుగ, ప్రత్యేక పక్షముగ నేర్పడ నెంచిరిని, నేటి వార్తలు దెలుపుచున్నవి. వీరు ప్రతిష్టంభన పద్ధతుల సంగీకరింపరని తెల్లమయినది. స్వరాజ్యపక్షము వారికి వీరి వలన విశేష సహాయ ముండదని నిశ్చయముగ జెప్పవచ్చును. స్వరాజ్యపక్షమువారి పుడమి జేసెదరు? స్వతంత్రపక్షమువారు మంత్రిపదవులను నిర్వహించు నెడల, వారికి స్వరాజ్యపక్షమువారు తోడ్పడెదరా? అది సహకారమే యగును. నిరీధక సంస్కరణములను బలపరచినటులే యగును. ప్రాతేమితవాదుల సాసమును క్రొత్తమితవాదు లాక్రమింపవలసివచ్చును. అటుగాక, ప్రస్తుతస్థితిలో స్వరాజ్యపక్షము ఉద్యోగ పదవుల సంగీకరించుచో, వారి ప్రధాననియమమున కేధంగము కలుగును. స్వరాజ్యపక్ష మంతరించును. నిన్నటిదినము జరిగిన బెంగాలు స్వరాజ్యపక్షసభలో, రాజకీయ నిర్బంధములు విడుదలయగువంకు, నిర్బంధ శాసనములు రద్దగువరకు, మేస్తను నిర్ణయము తొలగువరకు, స్వరాజ్యపు కోర్కె యంగీకరింపబడువరకు ఉద్యోగము సంగీకరింప గూడదనియు, తమ కోర్కెలను ప్రభుత్వమువారు రంగీకరింపనిచో, మంత్రి పదవులను నిరాకరించుటకును, బడ్జెట్టును త్రోసివైచుటకును, నిశ్చయించబడె ననియు దెలియుచున్నది. ఇంతవఱ కనుకూలముగ నున్నది. కాని, ప్రభుత్వమువారు సుముఖ పము గనుపఱచుచో మాత్రము, వీరు తమ కర్తవ్యముగూర్చి పున్వచారణ జేసెదరని దెలియుచున్నది. దీనియం మేమి? స్వరాజ్యదర్శియను, సంస్కరణము లిది వఱకే నిరూపించెను. ఇందు విషయమై ప్రజలకును ప్రభుత్వమునకును మధ్య సభిప్రాయభేద మేమియు లేదు. కాని, స్వరాజ్యమును త్వరితముగ తేరు విష

యమే, ముఖ్యమైనది. ప్రభుత్వమువారు స్వరాజ్యము పట్ల సుముఖులను సానుభూతిని జూపవచ్చును. అంత మాత్రముచే వారు నెలకొనలేదు. ప్రజలు గోరెడి స్వరాజ్యవిధానమును, ప్రభుత్వమువారు రంగీకరింతురని పూచీపడిన తప్పు యిట్టి సానుభూతి వచనములు నిష్ప్రయోజనములు. రీతిగను ప్రభుత్వమువారి ప్రసంగము బట్టి, సర్వస్వ స్వరాజ్యమునకు ప్రభుత్వమువారు సమ్మతించిన తేటపడుచున్నది. స్వరాజ్యము వారును నేమనెల్లప్పుడు పట్టుకొని వారు కలిసి సంప్రతించినందు, ఉభయములకును మధ్యస్థమాధానము గుదురవచ్చుననియు, వార్తలు చెబుచున్నవి. ఎట్టి సమాధానము గుదురునో జూడవలయును. కలకత్తా కలకత్తా లిట్లు ప్రభుత్వ చర్యగూర్చి కలిగిన విధముల వ్యాఖ్యానము జేయుచున్నది. మొత్తముమీద శాసనసభలో, శాసనసభ్యుల ఎత్తులకన్న అధికారుల ఎత్తులే ఎక్కువ సులభముగ కొనసాగగలవని, యూహించవచ్చును.

బ్రిటీషువస్తు బహిష్కారము

బ్రిటీషు వస్తుబహిష్కారము వాంఛనీయమయినను, ప్రస్తుతస్థితిలో సాధ్యముగాదనియు, విదేశీవస్తు బహిష్కారమును పూర్తిజేయుటకు ముందుగా ప్రయత్నింపవలయుననియు, కలుపుకు చెలిసియుండెడి. కాని, కడచిన కాంగ్రెసుసభ బ్రిటీషు వస్తుబహిష్కారము నామోదించెను. దీని నాచరణలో బెట్టు తెలుసు? ఇందునుగూర్చి విచారించుట కొకసంఘ మేర్పడుపడెను. పిచారణ సంఘమువారి రిపోర్టు వెలువడినందు, అసానీయేటెట్లు వెన్నువార్త యొకటి చెబుచున్నది. బ్రిటీషు సామ్రాజ్యవస్తువుల నన్నిటిని ఇప్పుడే బహిష్కారము జేయుటకు వీలులేదనియు, బహిష్కారము అతిశయముల వెంబడి జరుగవలెననియు, వీరు సూచించిరి. ఆరోగ్యమునకుగాని విద్యకుగాని ప్రధాన పరిశ్రమలకుగాని బహిష్కారముఖ్యముగా వస్తువులను బహిష్కారమునుండి వినహాయించవలెనని వీరి యుద్దేశము. బ్రిటీషు సామ్రాజ్యములో తయారయ్యే వస్తువులను మాత్రము సంపూర్ణముగ బహిష్కారించుటకు సాధ్యమగునని వీరు చెబుచున్నారు. ఈ సంగతి ఇదివరకు చెలిసినదే గాని వేరుగాదు. విచారణసంఘమునందు, పట్టు, మహాత్మాగార్లు సభ్యులుగ నున్నారు. బ్రిటీషువస్తు బహిష్కారము గూర్చి మొదటినుండియు ఎక్కువ కట్టుదల జూపుచున్నదియు వీరే. సాధ్యసాధ్యములను తిన్నగ గుర్తించక, కాంగ్రెసుసభవారిట్టి తీర్మానమును గావించుటకు వీరు తోడ్పడిరి. ఇకనయినను వస్తు బహిష్కారము పట్ల దేశము తన దృష్టిని ముఖ్యముగ నిలుపుట శ్రేయస్కరము. ఇతర బ్రిటీషువస్తువులను గూడ సాధ్యమగునంతవరకు బహిష్కారించుటకు, కాంగ్రెసు సభ్యులు కృషిచేయుట మేలు. పైకీలు, తోలుసామానులు, మోటరుబండ్లు, ఆహారపదార్థములు, కలపసామానులు, గ్లాసు, కత్తులు మొదలగు వస్తువులను వెంటనే బహిష్కరింపవలయు నని వీరి యుద్దేశము. సారాయములు, పొగాకు, వినోదవస్తువులు మొదలగు వానిని దెప్పించుట వెంటనే నిలిపివేయవలయు నని వీరు గోరుచున్నారు. బహిష్కారముగూర్చి ప్రతియింటను ప్రచారము జరుగవలెననియు, నిర్బంధము జరుగగూడదనియు, అహింసామార్గము నవలంబింపవలయుననియు, వీరు హెచ్చరించిరి. విచారణసంఘమువారి సూచనలు సఫలము గావలయుననిన, వర్తకులు పత్రికముగ తోడ్పడవలయును. ప్రజలు తమ యక్కరలను చాలవరకు తగ్గించుకొని, స్వరాజ్యము వచ్చువరకు భోగవాంఛను విడనాడవలయును. కాంగ్రెసు

తీర్మానమువలన, బ్రిటీషు సరుకులను వదలి, ఇతర దేశముల సరుకులను దెప్పించుట కెక్కుడు ప్రోత్సాహము గలుగును. దేశీయవస్తు నిర్మాణమున కిందు వలన నిరుత్సాహము గలుగవచ్చును. కాని ఏది ఎటులున్నన, కద్దరు నిర్మాణమును సాధ్యమగునంతవరకు బూర్తిజేయుటకు నడుము గట్టుకొనిన గాని ప్రయోజనము ఉన్నది. విదేశీవస్తు బహిష్కారము పూర్తియగుచో, మిగిలిన వస్తువులను బహిష్కరించుటకు తగిన సామర్థ్య మలవదుననుటకు సందియము లేదు.

కెనియా దేశీయులు : తెల్లవారల క్రౌర్యము

కెనియాదేశీయుల లాభముకొరకు, భారతీయులకు తెల్లవారలతో బాటు సమాన స్వత్వముల నొసగలేదని, సామాన్యముగ చెబుచుట యాచాం మయినది. కెనియా ప్రజలపై తెల్లవారికి నిజముగ నింత యభిమానముగలదా, లేక స్వప్రయోజనము కొరకు వీరిట్టి సమాధానమును జెప్పుచున్నారా? ఇందును గూర్చి నిర్ణయించుటకు వెక్కువ నిదర్శనములు బయల్పడుచున్నవి. మాంఛెస్టరు గార్డియను పత్రికకు, జాన్ హానుగారు వ్రాయుచు, కెనియా దేశీయులను తెల్లవారు చావగొట్టిన నిదర్శనము లనుబడుచు వ్రాసిరి. రెండుకేసులలో విచారణ ఫలితము లిప్పుడు బయల్పడినవి. రెండు కేసులలోను తెల్ల నేరస్థులకు స్వల్పముగ జరిమానాలను విధించి వదలిపెట్టిరి. ఒక కేసులో, కొరడా చెబ్బలచే గాక, చెబ్బలు తగులునను భయముచే కెనియాదేశీయుడు చనిపోయినట్లు తీర్పు చెప్పబడెను. మరియొక కేసులో ఆ బ్రహ్మచర్య యజమాని, నల్ల పిల్లవానిని చేతనయినంతవరకు కొట్టి పిమ్మట నిశ్చయించే కొట్టించెను. ఆ బ్రహ్మచర్య గాక మరియొకరు గొట్టిరి. తుట్ట తుడ కా బాలుడు చనిపోయెను. తెల్లవారి చేతులలో కెనియా దేశీయులు చనిపోయినపుడెల్ల, నేరస్థులను దోషరహితులని సమర్థించుటకే పాల్పడుదురని, హరిసనగారు చెబుచున్నారు. కెనియాలో, న్యాయవిధానము కడు విచిత్రముగనున్నదని, వీరి యుద్దేశము. పై కేసులో బాలుడు చనిపోవలయునని నుద్దేశించుటచే చనిపోయెనని, సూచించ బడెను! నల్లవారలు బాధపడకుండ రక్షింపజాలని సామ్రాజ్యము నిలిచియుండుటకు తగదని, మాంఛెస్టరు గార్డియను పత్రిక నిందించుచున్నది. కెనియాదేశీయుల సాభాగ్యముకొరకు తెల్లవారలు పాటుబడుచున్నారనుట కర్థము లేదని, ఇట్టి నిదర్శనముల వలన మరింత స్పష్టము గాగలదు.

రిట్రాచిమెంటు కమిటీ రిపోర్టు

పై రిపోర్టు వెలువడినది. ప్రభుత్వపు ఖర్చును తగ్గించుటకు సూచన లనేకములు గావించబడినవి. సంస్కరణములవలన ఖర్చు విస్తారముగ తగ్గినదని, రిట్రాచిమెంటు కమిటీవారు రంగీకరించెదరు. దీనివిమూర్తమునుబట్టిలోనికి దెచ్చి తెలులను నడియే ప్రశ్న. గ్రామోన్యోగ్యులకు జీతములను హెచ్చించినందులకు ఫలితముగ, వారి సంఖ్యను తగ్గించినట్లు, కమిటీవారు కనుగొనిరి. ఇది కనువిచిత్రము గద. గవర్నరుగారికి చెప్పపురిలో రెండుభవనము లక్కరలేదనియు, గిడిభవనమును వేరొకరికెక్కిచ్చివేయవచ్చుననియు, వీరి యుద్దేశము. శాసనసభకు వేతనము గ్రామోన్యోగ్యులకక్కరలేదనియు, ప్రెసిడెంటు జీతమును రెండువేల రూపాయలకు శాశ్వతముగ తగ్గింపవలెననియు, డిప్యూటీ ప్రెసిడెంటుకు జీతముకొరలేదనియు, వీరు భావించుచున్నారు. గవ

ర్నమెంటు సెలవులను తగ్గింపవలయు నని వీరు సూచించిరి గాని, ప్రభుత్వమువారు రంగీకరింపలేదు. రిపోర్టునకు, వివరములు పెక్కులు గలవు. వానిని మున్ముందు ప్రచురించెదము. కమిటీ సూచనలను కొన్నింటిని ప్రభుత్వమువారు రంగీకరించిరి. మిగిలిన కొన్నింటిని వారు నిరాకరించిరి. కమిటీవారి సూచనల వలన ప్రభుత్వ వ్యయమునందు 98 లక్షల రూపాయల వ్యయము తగ్గునని చెబుచున్నది. ఈ సంవత్సర మంచనా వెయబడిన బడ్జెట్టు ఖర్చు 1884 లక్షల రూపాయలు. అందుచే తగ్గడి ఖర్చు అత్యల్పముగ నుండును.

సానిటే వార్తలు

తిలకు తెన్నిసుపందెములు-బెజవాడ:— తెలవాడలో, బాంకంగాడర తిలకు స్మరణార్థము (పారంభింపబడిన తెన్నిసు అటవంకెములు ఈనెల 22 వ తేదీన ఉదయం 7-80 గంటలకు ఆంధ్రప్రదేశ్ సంగ్రహ శాఖలో ప్రారంభించబడును.

ఒక గవర్నరు:— శ్రీ సింహపురి గురువారము సభ వారు 19-12-28 తేదీ బుధవారము కాత్రి ప్రవోదనానికి ప్రకటించెను. అనుబంధము కెనియారు అనితారాటున ప్రచురించబడినది మాత్రమే శాశ్వతముగా కెనియా తెలిసికొన ప్రార్థించు.

భగవత్కథా ప్రసంగ సభ-రామదాసుచరిత్రము ఈనెల 19 వ తేదీ బుధవారము అంగ వైఖంత ఏకాదశి వారు కాత్రి మంబునీలులో సన్ని వందలవందల ముఖములతో 9 గంటలకు బ్రహ్మశ్రీ పాదరూపభాగవతము రామదాసు చరిత్రమును గూర్చి కాలక్షేపము చేసెదరు.

శ్రీమద్రామాయణ కాలక్షేప సభ:— బ్రహ్మశ్రీ శ్రీమద్రామాయణ (గోవిందసాహి భాగవతగారి పుత్రులు తండ్రిగారి) రామదాసు చరిత్రను గూర్చి 49 వృక్షభాషానుబంధి బాధ్యులతో, మంగళవారము 28-12-28 గా 9 గంటలకు కాలక్షేపము జరిగెదరు.

ఆరుంధతీయ మహాసభ-సూరన రాత్రిబడి:— ఆరుంధతీయ మహాసభవారి యాహూతులు, ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వంలో భుక్తవారం 7-1 తేదీ: ఆరుంధతీయం ఆహూత గార్లను ఉచితముగా విద్య నేర్పుటకు రాత్రిబడియే డి స్థాపించబడెను. ఎల్. సి. గురుస్వామి ఎం. ఎల్. సి. గారు ప్రారంభోపన్యాస మునుజరిపి, విద్యకుగూర్చి ఉత్సాహించిరి.

భగవత్కథా కాలక్షేప వకటనము:— రాజమహేంద్రవరమునకు లయన బ్రహ్మశ్రీ వాణిశేయాబామబుయ్యభాగవతులవారియొక్క ప్రతిమొకటి, కేవాంకంబో ద్విపుత్రై: పుత్ర్యై: భగవతా భాగవతులవారిచే, ప్రాంతకాలపేట వార్డువైస్ మహామండీర్ గూర్చి ఈనెల 19286 నంబర్లనుండి నెంబరు 19 వ తేదీ బుధవారము వైఖంత ఏకాదశి రాత్రి 9 గంటలకు బాంకీకథము కాలక్షేపము జరిపవలదును.

రాకపోకలు:— కైసరియగారి రాక సందర్భమున మదరాసు విశ్వనీతి సంకల్పన వారు కెనియారు కాత్రి బాంకాయమెములో మదరాసు విడిపోయిరి.

గవర్నరు ఇన్స్పెక్షన్లుగారు కెనియారు కాత్రి తెంకు గూరుపోయిరి.

ఎన్. వాయిసు వి. సి. ఎన్. ఆధ్వర్యమున కార్మికసభ గారు నేటి ఉదయం ఢిల్లీనుండి మదరాసుకు చేరుకొనిరి.

ఆనెల బ్రాధితులను నేరం ఎన్. సి. వాధానుగారు నేటి ఉదయం మదరాసుకు విచ్చేసిరి.

కె. కె. కాలను వి. సి. ఎన్. బరంపురముజిల్లా సెషన్స్ జడ్జిగా నియమించబడిన వారు, నేటి ఉదయం బాంకాయమెములో మదరాసుకు విచ్చేసిరి.

డాక్టరు అనీలిబెంటుగారు, ఆరుంధతీయంవరకు, శీవరాజుసాగరువరకు, డాక్టరు కళిన్ద్రగారు, బాంకాయమెమునకు, డి. డి. ఎం. ప్రెస్ నానాబాద్ ప్రభాకరంపంతులు గారు శ్రీమద్రామాయణ కోయిరి.

నిమ్మ బాల్కనీ వృద్ధి సలహా నిపుణులు

నిమ్మ బాల్కనీ వృద్ధి సలహా నిపుణులై గా...
ఎ. ఆర్. శ్యామలగారి అధ్యక్షతన ఉన్న యాదాద్రి శాసనసభ్యుల
తో నాగయ్య సంఘము సేర్వీకరి:—(1) ది. బి. పి. కేశవరావు
గారు (2) ఆర్. శ్రీనివాసరావు గారు (3) పి. గోపాలరావు (4)
పి. వి. ఎస్. సుందరమూర్తి గారు (5) ఎన్. దేవేంద్రుడు గారు.
తేలిక కమిషనరు గారులా శాఖ ప్రభుత్వ శాస్త్రవేత్త గారు గూడ
అధికారిత్వము వహించుచున్నందున కమిషను నుండి. ప్లానింగ్
విషయమును సమర్పించుట ప్రధాన సభ్యులను తాత్కాలికముగా
అవ్వబడుచున్నందున కొనసాగుచున్నది. (ప్రభుత్వ శాస్త్రవేత్త గారి సం
ఘమును శాస్త్రవేత్త గారును, ఈ సంఘము సలహా నిపుణులు
మూలమేయము. (ప్రభుత్వ శాఖకు)

జంతు హింస : వారిణి సంఘము : ఈ సంఘము

వారు తలపెట్టి. జంతు హింసను నివారించుటకు వంపిన
విరాళమును బృహత్ పాపాశ్రమముగా నంపింట్లేనని కార్యద
ర్శిగారు తెలుపుచున్నారు:—(1) గా. సర్. భారత్ లాడు
హంటరు గారు (2) గా. ప్యా. పి. జి. పిన్నెరు గారు (3) గా.
శ్యాం. డబ్ల్యు. డబ్ల్యు. ఫిలిప్స్ గారు (4) రైటు చెనె. జి. వివెక్
ఇ. హెచ్. ఎం. వాలయ గారు (5) గా. పానగలరావు గారు
(6) లెఫ్టినెంట్ కెల్వీన్ జి. హెచ్. నైమన్ గారు (7) లె
ఫ్టినెంట్ కెల్వీన్ జి. హెచ్. నైమన్ గారు (8) ఎ. జె. జి.
కాంతెయ గారు (9) ఉయ్యాలూరి జమీందారు గారు (10) ఓర్వీం
పెనెవారు (11) సింపుకంపెనీవారు (12) రా. బి. టి. నం
దెయ్యాల చెట్టిగారు (13) శ్రీమతి అస్తియేడు గారు (14) మిన్.
జె. ఎల్లలగారు, కూనూరు (15) ది. బి. జి. వాలయ
స్వామి చెట్టిగారు (16) జె. భగవంతులు గుప్తగారు (17) వి.
పూర్ణయ్య పంతులు గారు (18) ఎన్. వీరరావు వాచారి గారు (19)
శ్రీధర చలం రావు గారు (20) వెండి సామనలు

కార్పొరేషను అధ్యక్షునికి విందు : కోమలేశ్వరం

పేట్టివాస్తవ్యులు నిమ్మ సాయంత్రము వదరాసు కార్పొరేషను
అధ్యక్షులు ఎ. సి. బులపల్లి గారికి విందు చేసి సత్కరిం
చిరి. ప్రభుపేట కన్వెంటు స్కూలు నందు జరిగిన యీ
విందుకు ఆశీర్వాదం అందించుచున్నది. కత్తిసాయి
గారిడి మాన్యుగు వివాదములతో గూడ అతిథులకు నమ్రాసండు
గావించినది అల్పాహారము లాసంగబడెను. తదనంతరము
వదరాసు అంతువదలి, మందరపల్లె, ఎ. సి. పార్థసాధి నాయుడు
జి. ఎ. ఎల్లెశను, పండికండ్ల స్వామియ్యదలిగారు తిరుమలపల్లె
గాకి జరిగిన గౌరవనీయ అభివృద్ధి అయిన కార్యభార
మునుకొని నిమ్మపాపాశ్రమముగా పునాదిచెరచి కొరకు
ఉపసాహరము లా సంగిరి. తిరుమల పల్లె గారు ప్రభుత్వ
మిచ్చుకు తమ కార్యభారమునుకొని కడపముల వెలుపుకు
తన యధికారార్థముగా ముందు వారు భావించుటలు సంపూ
ర్ణముగ సంకల్పితముగ నెవేర్వీర పాటుచుండవలసి చెప్పిరి.
టి. వరదరావుల వారము గారు అతిథులకు ఉదయము లందించిరి.

గాంధీ శిక్షాదిన మహాసభ

పండిత వాజపేయగారిమృతికి సానుభూతి

తిరువల్లి క్లబ్బి సమావేశమున శేపు సాయం

అము 6 గంటలకు జరుగెను

డిసెంబరు 16 తేదీ గాంధీ శిక్షాదిన మహాసభ మా
సోత్సవము జరుపుటకు తేదీ సేవ యొందుచు కార్యాచర
ములకి ప్రాణముల నర్పించిన పండిత వాజపేయగారి మృతికి
సంతాపమును తెల్పించుటకు శేపు సాయం కాలము 6 గంట
లకు తిరువల్లి క్లబ్బి సమావేశమున చెప్పిపురమున ఆంధ్ర,
ద్రవిడ కాంగ్రెసు సంఘముల ఏర్పాటు ప్రకారము బహిరంగ
సభ జరుగెను. శ్రీయుతులు, ఎన్. శ్రీనివాసరావుగారు, వి.
చెక్రగిరియ్య సెట్టి, ఎం. ఎన్. సుబ్బారావుయ్యయ్య, ఎం. సింగర
నేలు సెట్టి, గద్దె రంగయ్య శాయుడు, కేశివాధుని శాగేశ్వర
రావు పంతులు, వి. ఎల్. కామ్రా, మధీ మహమదు, అబ్దులు
రీఫు, అబ్దులు హమీదు ఖాను గాల్గొని మున్నగువారా సభలో ముఖ
్యుని చెదరిన కార్యదర్శులు ప్రకటించిరి.

వైస్రాయిగారు

కలకత్తాకు వచ్చుట

కలకత్తా డిసెంబరు 16 న:—వైస్రాయిగారు వారి
భార్యయు నేమి కలకత్తాకు వచ్చిరి. సంగళి వారి మరణ
ఇన్ఫర్మేషనును, టర్కీ టెల్లెగ్రాఫ్ స్టేషన్లో భోజనము చేసిరి.
రాత్రి యూరపిషాను సంఘమువారిలో వింపారగి తున,
వైస్రాయిగారు కాన్సిలు సభ్యులను ఈనాటి యిచ్చటికి
వచ్చిరి.

యూరపిషారు సంఘము వార్షికోత్సవము

వైస్రాయిగారు కలకత్తా ప్రదేశ్ ఆరంభములలో
నున్న ఈ లో జరిగిన యూరపిషారు సంఘ
వార్షికోత్సవమునకు గొప్ప వారము చాలవందించినది. సంఘకాన్సిలు అధ్యక్షుడు కారుగారు వైస్రాయి
గారుండెరి. అతిథులలో ముఖ్యమైనవారు రెవెన్యూ గారును వారి
భార్యయు నైదున్నారు. గవర్నరు లేడీ టెట్టెగారును, సర్
ఫ్రెడరిక్ వెటెగారును వారి భార్యయు సర్ బాసిల్ బ్లా
కెట్టెను వారి భార్యయు, ఆనరబుల్ సి. ఏ. ఇన్స్పెక్టరుగారును,
సర్. గాడ్ ఫ్రెడెరిక్ మెరెస్సెగారును, మేజరు వెంకట
టి. ఏ. క్యూ బిల్ గారును యితర అతిథులై
యన్నారు. చంద్రాపతికి ఆయురారోగ్యమును కలుగుగాక
అని చెప్పి కారుగారు వైస్రాయిగారికి ఆరోగ్యము కలుగునట్లు
దీపింతుడని కొరకు. తరువాత ఉపసాహరము లా సంగిరిగా
తనవారు తెలుపిన ఒక సంఘాభ్యుదయ చూపు యూరపి
షారు ప్రజలకు నచ్చునట్లు చేయు ఆసంఘములను శాసన
నిర్మాణాధికారులు భారతీయ సభలకు మనుష్యులు ఎన్నుకొన
బడిండులకు సహాయమును జూచుచున్నది చెప్పిరి. కాని ఈ
ఎన్నుకొనబడిన మనుష్యులు యింకముందు వారిదేశ తెల్లన్నును
ప్రస్తుత మింతకుంట్ల ప్రసక్తియనుకూలముగా చేయువారని
చెప్పిరి. ఛార్జ్ టెన్డెన్స్ కలెక్టరుగారు ప్రభుత్వమున లొంగిండుటకు
ప్రస్తుత మువారి కుందలి ముందు అచ్చిరి వైస్రాయిగారి ఉప
సాహరము చాలా సంతోషమున చెప్పిరి. చాలా కాలము
లలో ఆ కలకత్తాకు వచ్చి నిరుద్యోగమును తీర్చివేయుట
టి ఒక మార్గమును పోషించి పద్ధతి కంటకును అడిచావెనె
ను. 40 సంవత్సరములనుండియు అధ్యక్షులనుండి యూరపిషా
నులకు రక్షించుట కొరకు యీ సంఘము తన ను
తాను పోషించుకొనుచున్నది కాని కొంతమంది
నిరసన వారలను ప్రభుత్వమును శాశనము చేయలేనని
ప్రయత్నించుటకును స్థిరముగా మారినది. బ్రిటిషువారిలో గల
సంబంధమును అప్పుడప్పుడు బ్రిటిషువారును సభ్యులు
కారును పోట్లాటుకు సిద్ధముగానున్నారు. దీనివలనను నిరు
ద్యోగులు అశ్రద్ధగానుండవలెను. హిందూజాతములో నున్న
బ్రిటిషువారు ప్రస్తుతము సహాయముచేయాలక పోయినట్లుయ
సంఘమువారు చాచి బ్రహ్మచారిత్వము తమ రాజకీయవాదములను
అనుసరించుచున్నారే పోవుటయేగాక, తమ విషయముల
యెడగూడ అశ్రద్ధ వహించుటయు సంస్కరణములను జరు
గవలెగా కొనసాగించుటకు ప్రయత్నించుచున్న ప్రభుత్వము
హిందూజాతములను గూడ విడుదలచేయును. ఇండియాలో
ప్రభుత్వముగల యూరపిషారులకు పరిస్థితులను నివారణ
చేయించినందుకు సంఘమువారి వైస్రాయిగారి కృతజ్ఞులని కారు
గారు చెప్పిరి. ఉద్యోగము లన్ని భారతీయులకే యిచ్చుకొని
కలకత్తా జామీనులలోకి దిగిండు వైస్రాయిగారు చూతురను
సభ్యులకు తమ సంఘమువారికి కలదని చెప్పిరి. స్వ. ప. రి
పాలసకొరకు సెట్టి 10 ఏండ్ల గడువు ను తొం
దరిగా ముగింపవలయునని ఇదియేసంభవించునని తమ వ్యక్తమని
చెప్పిరి.

రాజకీయ కమిషన్లు మరల కలకత్తా సంస్కరణ
ముల కొనసాగిన కాలమునుండియు ఆగవపు తగ్గించుచునే నూ
యని అనుమానము ఉంటునేదల్పింది. చెప్పిరి. ఇప్పుడు భూ
ము సంస్కరణములపై యిచ్చుములే కాదు. యూరపిషారులతో
తమ వారి శాఖలలో కలకత్తాను భారతీయులతోను
కలకత్తాను యూరపిషారులను కలకత్తాను కలకత్తాను
అది చాలావరకు గానుండలసింది. అట్టిదే దుండెనచెప్పింపు
కారుగారు యింకను చెప్పిరి సంఘములో ఏర్పాటును వర్తక
ములకుల ఏర్పడినది కాదు చెప్పిరి. “మీరు మా భారతీయలతో
మిక్కిలి స్నేహముగానుండగోరుతామని మిమ్లకు సమర్థములగు
పద్ధతుల ప్రకారము హిందూజాతము తరలించుటకు మేము
ప్రయత్నించుచున్నాము. బ్రిటిషు సామ్రాజ్యమును ఈ

స్థితి ఎవరికి వచ్చింది. ఈ భారతీయ కారులను లేని గంధం
గోళమునకు వెంట వెంటనే సుదూరములను కలుగ చేయుటకు
లే మిరుగు మిరుగులలోని కార్యనిర్వాహణను ఇదివరకు
కలకత్తాలో పరిచేసియు ఇక ముందును గూడ చేయుటకు హిందూ
జాతమునకు ఎక్కువ ప్రయోజనకారిని చేయవలెను.
అలాటిదే డి. టెట్టె శాశనము కొరకు ప్రయత్నించువారిని
గూడ ఒక దృఢత కారును విమర్శన ప్రకారమును నిరసనమును
కలుగజేయు పక్షములగా మార్చునని మామకొంతమంది
కలకత్తా అని కారుగారు చెప్పిరి. ఉద్యోగములన్నియు భారతీ
యుల పరమచేయలేనని విషయమును గూర్చి సమర్థులై నిర్భా
గంతులను నిరసనమును అయినవారికి తప్పు యిచ్చుకొనినదిని
గంధము కొరకును చెప్పిరి. కారుగారు వైస్రాయిగారు
ఉద్యోగమును చాలించుకొనలేనని అనుకున్నట్లు కలకత్తా
అనుకున్నది “పండిత అబ్దుల్ కలాం” అను పూర్వకావ్య
మునకు నిర్భయ మగునట్లు వైస్రాయిగారికి ఇంకొక కాలము
హిందూజాత ప్రభుత్వమునకు మార్చుచున్నట్లు చెప్పిరి.

వైస్రాయిగారు బహుశక్తులకు తేలుటతోడనే సం
తోషముగా స్వీకరించిరి. ఉపసాహరములో
తమ మారులను చెప్పిరి. చతురపద
ముగా జరిగిన సామ్రాజ్యమునకు విందు జరిగెను.

యూరపిషారు సంఘము వారు విందొనర్చిన
ప్రముఖమున వైస్రాయిగారు చెప్పిన యువన్యాసము

కారుగారు, గవర్నరుగారు సభ్యులారా!
నాకు ఆరోగ్యము కలుగలేని మిరుగులతో త్రాగినం
దుకు మందములు. కలకత్తా తిరిగి వచ్చుట నాకు సంతోషము
అందు యూరపిషారు సంఘమువారికి తేడవర్యామము అతి
ధికా నుండుట మరల సంతోషము హిందూజాతము కొరకు వీరు
చేయుచున్న ప్రయత్నములను గూర్చి దీని న సం
వత్సరము చెప్పియున్నారు. సంఘముయొక్క చర్యలలో, ఈ
రోజులలో ఏమియు లోకమునందనినది, హిందూజాతములోని
ప్రజాసంబంధమున విషయములలో తమ శాఖలలోని విషయములలో
కారుగారు తెలియజేయుట యూరపిషారులకు తమ సంఘ
ములకు తగిన సహాయము చేయుచున్నట్లు చెప్పుచున్నారు. వై
స్రాయిగారు కారుగారు గూర్చి మిరుగులములకు నేని
తమ కృతజ్ఞులను కవులకు బాధ్యతయు గల శాఖలమునకు
అది యెంతయు శాఖలములకు మిరుగులములకు విందొనర్చి
కారుగారు కలువట్టుకుండి చెప్పియున్న నేను మిరుగులములలో
వారిని గూర్చి వారి కారుగారు గూర్చి వారి శాఖలములలో
తెలియదు. వారిని గూర్చి నేను లక్ష్యము చేయును. నేనిచ్చుచెప్పి
మిరుగుల మిరుగుల అత్యంత కారులకు లక్ష్యము చేయును. నేను
నేను బ్రిటిషువారి మిరుగుల కలిసిని బ్రిటిషువారు గడ
చిన సంవత్సరము హిందూజాతమునకు సామ్రాజ్యమునకును
గూడ సంబంధించిన విషయములలో నిండియున్నది. టర్కీ
జాతముతో జరిగిన కాలిఫోర్నియా ముఘాపి గొందెనది,
ఈ సమస్తి కూర్చున్నది ను ముఖ్యముగా
హిందూజాతము మిరుగుల మిరుగుల మిరుగుల
తును కిరొనిచ్చింది. యుద్ధపుణ్యములను కల్పించి, వర్త
నీనిచ్చియు ఎడతెగని ఆకురతని కారుగారు చేయుచున్నది. యూ
రపులో కాలి సమస్యను యుద్ధపుణ్యములకు లంక కల్పములుగా
నున్నది. వర్తకపుణ్యమును అధినిచ్చుచున్నది, సరియైన
స్థితికిచ్చుచున్నది చాలా చెప్పింది కారుగారు. బ్రిటిషు
దీవులలో అనుద్యోగము చాలా ఎక్కువగానున్నది. హిందూజాతము
నకు సామ్రాజ్యమునకు ముఖ్యమును యిచ్చింది కారుగారు
జరిగినది. బ్రిటిషులో జరగల ఎన్నికలు జరిగినవి. బ్రిటిషు ప్రభు
త్వమువారు, దొంగిలించు ప్రభుత్వములవారు యుద్ధము
తన వెనుకబడిన యూరపిషారులకు విచారింతులకు ప్రతిపక్ష
మును చేయుచున్నారు. సామ్రాజ్యము యుద్ధములో జరుగు
గాయలకు చేసిని పూనికతోడనే కాలిని తెలుగులకును
యూరపిషారులకు గూడ సాధించుటకు ప్రయత్నించుచున్నది.
ఈ సమస్య హిందూజాతమునకు గూడ కొన్ని యువభరములు
జరిగినవి. ఈ సమస్యలను అతిముఖ్యమైనవి. కారుగారు
హిందూజాతమునకు చాలా ముఖ్యమైనది ముందటి భారతీయ
సభ బ్రిటిషు సమస్యలో సమావేశమైనది ఆ సమస్యలోను
అంతకుముందు జరిగిన సభలను చాలా ముఖ్యమైనవి. అనుభూతి
కలుగుననేను తిరిగి చెప్పకొరలేను. సర్వభేదముల శాసన
నిర్మాణము అనునది అహింసాపథము మిరుగులమునకు ప్రత్యే
కముగా ముఖ్యమైనది. గత సంవత్సరము మన ఆర్థిక
స్థితిచాలా ఆకురతని కారుగారు చెప్పిరి. ఖచ్చులకు రిగించుటకు
ప్రతిపక్షములను చేసియున్నది. ఈ ప్రయత్నములకు కలక
త్తా ప్రభుత్వము చేసియున్నది అన్నిటికంటే ఎక్కువగానున్నది

బొంబాయి మదరాసు

రెడ్డి బసయ్య, రాయవరము, గోదావరి జిల్లా.

జి. కాధాశ్రమయ్య గారు—వారదుడు

గుబ్బి శీ చెన్న బసవేశ్వరస్వామి కృపాపాపిత నాటకసమాజము

క బీరుదానునాటకము

ఈనాటక సమాజమువారు మైసూరువారు. వీరు కొన్ని నాటక ప్రదర్శనలు నియమించి చెన్నపురి నచ్చినారు. ఇప్పుడు పాటెగురుటయిటా క బీరుదాను వీరభద్రనాటకము.

ప్రస్తుతము రంఘవలందు ప్రదర్శింపబడునాటకము లూ భక్తిరసప్రధానము లగునవిచాల తక్కువగానున్నవి. అప్పు డిప్పుడే రామదాను, క బీరుదాను అనునవి భేదానికి వచ్చుచు న్నవి. నాటక ప్రదర్శనలంద్వారా ప్రజలు ఏ నాటి కైనా బాగుపడవలయునన్న భక్తిరసప్రధానము లగునవియే యందువల యనుగాని వేరొండు పక్షిరావు. ఈనాటక సమాజమువారు రామ భక్తుడగు క బీరుదాను తో కారి నాటక ప్రదర్శనలను ప్రారంభించుట చాలా శ్రద్ధవంతము. రామ భక్తితో మొదలిడి గనుగనే వీరి రామన్న గొప్పయ్యాడ నుడ అదినయన రామనిమిమలన తొలగియోయి.

క బీరుదాను వానిభార్యయు అనియిడి కుదివరకు భార్య క్రిరి బాగుగా ప్రదర్శించిరి. క బీరుదానా శ్రీ శ్రీ నాటక కే మారుదు వీరయ్యనుండి కచ్చిపుడు సంతోషమున, సాధువులు కచ్చి నవ్వడు అయ్యో కాకి నెట్లు కర్కరింతుమాడను కలతమును, కుమారుని మెదగొనెరలను భర్త తనకిచ్చిపుడు కలతమును కుమారుడు సాధువులచే బ్రతికింపబడినపుడు తిరిగి సంతోష మును చక్కగ ప్రదర్శించెను. నీటికుండను నెత్తిపై బెట్టుకొని త్రోవదప్పి కచ్చి అయినయిన నీటికుండనుండి యొక చావెట్టి తానకుర్చొని అభినయించిన మార్గాయాసముచాలసహజముగా నుండెను. రత్నా కర్కరి యింటినుండి తనకొరవైన గుర్రము చీరము కచ్చినవ్వడు అనునది కలికి నెట్లుకొనవలసిన దానిని చేతికి దొడుకుకొనటయు కుమారు భరి పడనీయిడి మెదను భయంబు యు సభినయించుటలో రామభక్తియు భక్తియు దగ్గరను తరలించుచును తానెగురుట నెట్టిచెను. క బీరుదాను మొగ మున త్యాగము కప్పు మోకటి యగుచునుటలేదు. కుమారుని తల గోని తినికొనిపోవుచును సాధువులకు అలస్యపురు నేమో యను తొందర యగడనే గాని కుమారుని కొరకయి దుఃఖమే మృతమునలేదు. భార్య కుమారుని కొరకయి దుఃఖంపుయింద తనపురు కాళ్ళతంబులయియు, జీవించు బుద్ధునప్రాణుబులయి యు, ఆ రెండు యొక్క టి యే కాళ్ళ తల మని యు అతడు చెప్పిన వేదాంతము ప్రకటించునని యును. తనవారి కుమారునిసాధువులు బ్రదికించినవ్వడు తల్లి శ్రీ శ్రీ శ్రీ శ్రీ టుచే కొంతసంతోషము గలపచ్చెగాని క బీరుదాని తలదెగవేయు న పు డెంకినికల్పమానసముతో నుండెనో వాడు బ్రతికినవ్వడునుడ అట్లేయుండెను. క బీరుదాను ప్రపంచమంతయు గామునుము. రాముడుతక్కువేగొక్కపదార్థ మేమియు లేనేలేదు. అందువల ననే రామోన్నవనానకు తననుగాని, తనకుమారుని గాని కుదవ తనభార్యనుగాని రత్నా కర్కరినవద్ద తండ్రివెట్టుటకు సుదేహి ప లేక. ఈ విరామమును వీరు మృద కులు నిద్రకుట్టు ప్రద ర్శించిరి.

తక్కువ నటులలో రత్నా కర్కరి అంత సంగీతమును పాడే కున్న బాగుగ చేసెనయే చెప్పవచ్చును. సంగీతమును పాడున వ్వడు వీరికి ఒడలు తెలియదు పాటలచేరిలోవలె ఒక పల్లవి నే ఒక చరణము నే పలువిధముల పాడి వీరి గానంభావకాలమును కాప యిత్తించిరి.

కాళోదరుడు స్నేహితుల శాశ్వతయించి బ్రతుకువానివ లేన తార్వగానివలెను తనపాత్రానికి తగినరీతిని వర్తించెను.

హస్తరంగములో నెట్టివేషమును వేసి కథింప సందరిని పాటలుచెక్కులగునట్లు వర్ణించిన ప్రాప్తయిటురు వీరన్నగారు కడునవరథులు. మధుమోహిని, క బీరుదానుడు మొదలగు వారునబాగుగా నభినయించిరి.

నాటక ప్రదర్శనలు జయప్రథముగా జరిగెను. వీరు సీత లను చాల బాగుగా ప్రదర్శించిరి. గంగానదీతీరము అంతగా బా గుగానుండలేదు గాని క బీరుదాను, రత్నా కర్కరి మంద్రి మును, రామలయమును, ముక్తిముగా క బీరుదానాభార్యవీరత్రిగిని వచ్చుచు త్రోవదప్పి మరొకవిధిలోనికి వచ్చిన బహుమతి బాగుగా నున్నది.

వేషములను ధరించుటలో సందరును చాల ఖరీదుగల దు నులనే కావలె ననుకొనక ఆయాపాత్రలకు తగినరీతిని దుస్తు లను ధరించిరి. వీరు మాట్లాడు భాష కన్నడమైనను వేషము

కన్నడమే మాట్లాడినవ్వడు కప్పు సంస్కృతము మిశ్రముగా మాట్లాడినవ్వడు బాగుగా తెలిసినది.

ఇంకొక విషయము చెప్పవలసియున్నది. నాటక ప్రదర్శ నము గరిగా జరుగుటకు రామకటాక్షము నాటకసంఘమువారి వైసను సభింపవలెననుగూడ పూర్తిగా నున్నదని చెప్పవలసియు న్నది. ప్రదర్శనము సుము భాగములో నున్నపుడు గాగ్రుదీప ముల చట్టునున్న కల్లకడ్డల తగులబడ నావంభిరచెను. ప్రజలం దరును భయపడి లేచిరి. కాని అదియేమి రామమహిమయోగాని దీపములు వైలాగబడి యున్నను దానికి కర్కరగానే యితరకడ్డ లు కట్టబడియున్నను దీపము చట్టునున్న గుడ్డమృతియు తగుల బడి యితఃపూర్వ తలయు చట్టుకొనలేదు. రామకటాక్షముచే ప్రదర్శనము జయప్రథముగా జరిగినది.

కా. రా. కృ

* * *

సుభద్రా పరిణయము

వై సమాజమువారు నిన్న సాయంత్రం 7.15 గ టు లకు ప్రారంభించి 9.45 గ టు ల వరకు ను భద్రాపరిణయ నాటకమును కన్నడమున ప్రదర్శించిరి. దేశీయ పాత్రములను ఒట్టిమాచి, ఖూ నాటక వర్ణములు చాల బాగుగ నుండెను. కర్కర కగానేను తెల్లవిలెనెను. అయ్యో నాటకకాళ, నాటక కాళియముగా గాని చికిత్సకర్కరము పాటలచేర్చి నరు గుమందెనా యింపెనెను. బలరాముడు మంచి నాటకాభినయ ముల జూపెనుగాని, భద్రము చదువునపుడు మృతము యెన్ని మైల్లో రాగము దీసి అదియు శ్రోతవేయముగ తలకుడుకులన వినుచు పుట్టిచెను. కృష్ణపాత్రధారి మంచివీరుడు. పాటకుడు, అభి నేత, అభినయముల రంజితజేసెను ఒక్కొక్కసారి అభి నయము యెక్కువ జేయుచుండిరి. నాటక దర్శన అర్థ వేష ధారి గొప్పగుగీరివిద్యా నునినల నుండెను. అభినయమును య భోజితముగ జేసిరి ఆపృతి బాగుండెను. వీరు యెన్నిటింటెను ముఖ్యము యానాటకసమాజ వ్యవస్థాపకులగు నినోదరత్నాకర వీరన్నగారు ల గ్గు ప త్రి క ను దీ సి కొ ని పో వు పు రో హి తు ని వేష ము వేసి యు పా రా బంటురు వేషమును ధరించియు హస్తరంగమును బాగుగ పాడించిరి. కడుపుబ్బ నవ్వించిరి. తాను నవ్వకుండ యితరులను నవ్వించెను. శ్రీ పాత్రధారిలో కుభజపాత్ర ధరించి నాయకత్వమును విడిచి వచ్చినపుడెల్లప్పుడు దహనుగు గానియి చునే యుండెను. వారును గానకాలము గలవారే. ఇ.ను శీరిగా చెప్పకర్కరితను ఎప్పటి కేది ప్రస్తుతమా అట్టి సీ రి కల్ల మాపించి కుదకు సుభద్ర తెల్లకొనబోయెనని బలరాము డు అభినయించె నాలాయముతో సమరవ్యధుడైపుడు, శ్రీ కృష్ణభగవానుడుగడ దాగుండుడై పర్యవేక్షించునీచాల-చుట్ట తిరుగ నుండెను. ఈనాటక ప్రదర్శనమునాట సంగీతమునకు నాటక ప్రదర్శనలలో వేషాత్రము భాగములందన అంతము బా గుగ చర్చింపదగినది గానియిచున్నది. ఇంటిమిలియెక్కుద ను గానించలేదు. ఒకటేపాట కచ్చేరియి. విలేపాట బాయిక నుండుట చేతఎవరను యెరుగినలేదు. పాటలంతవ-ప వియరా క మజులను ఒట్టిగొనిన బాగుండునని తోచుచున్నది.

చె. జి.

ప్రకటన

బందరు డిప్రెక్టు మునకపుకోర్టు ఫయల్

రిగ్యులరు 312/1923

వాది:—తుమ్మలపల్లి కామేశ్వరరావు.

ప్రతివాదు:—నందూరి రాఘవరావు, 2. యా జానకి రామయ్య మొదలైనందున.

కోర్టువారివల్ల నియమింపబడిన గార్డీయన్ T. నాగేశ్వర రావుగారు O. S. బెంజిక్లర్క్ వాదిపేర ప్రతివాదులు కండ్రి లక్ష్మీనారాయణరావుగారు, 24-8-1920 తేదీన రు 175.0-0 లకు నెల 1కి నూటికి రు 1.0-0 చొప్పున రెడ్డికో (వానియచ్చి) ప్రాంతరి నోటునుబట్టి దావాలుచేసి 1 ప్రతివాదికి యెన్ని పరియాములు సమముల వారి చేయించినను అందడము లేదు. తిరిగి 7-1-1924 వాయిదా అయినది. ఆరోజున 1 ప్రతివాది 11 ఘంటలకు కోర్టువారి యెదుట హాజరు అయ్యెను. పున్న యెదుట తెలియజేసికొనవచ్చును.

మచిలీపట్నం, } ముదునూరు వీరభద్రయ్య, }
15-12-23. } వాదితరపు ప్లేడరు.

వాతావరణ సూచిక

1923 సం! డిసెంబరు నెల 17 తేదీ సోమవారము

జిల్లా ముఖ్య పరమాణు	గత 24 గంటలలో అత్యధిక వర్షం	గత 24 గంటలలో అత్యల్ప వర్షం	గత 24 గంటలలో వర్షం	గత 24 గంటలలో వర్షం	గత 24 గంటలలో వర్షం
హిమాలయం	79.9	69.4	...	36.15	6 825
కాశ్మీర్
పంజాబ్	80.5	68.4	...	1.70	20.15
రాజస్థాన్	79.9	66.8	...	31.18	17.26
మధ్యప్రదేశ్	82.2	67.1	...	15.80	0.90
గుజరాత్
కర్ణాటక	65.5	65.2	...	1.76	3.02
మరాఠ్	85.8	61.1	...	1.46	4.74
ఆంధ్రప్రదేశ్
తమిళనాడు	85.8	69.8	...	5.27	8.89
కేరళ	82.6	69.2	...	28.69	2.21
మలబార్	85.7	72.2	...	21.85	7.99
కడప	81.7	78.2	0.04	81.16	0.40
కర్నూలు
నెల్లూరు	78.0	67.8	...	5.38	5.71
కొండవీడు	77.5	68.5	0.65	7.88	3.48
పల్నాడు	76.9	70.6	1.82	12.89	1.88
నాగపట్నం	80.9	78.8	0.78	39.56	4.94
పుదుచ్చేరి
మద్రాసు	75.2	71.7	0.98	18.21	0.46
పొంబే	83.0	75.9	0.05	28.75	1.26
బయల్పేట
నల్గొండ	78.4	72.0	2.97	0.84	1.88
కర్నూలు	82.7	72.9	0.28	10.80	10.12
కర్నూలు	91.4	72.9	...	5.09	11.07
మలకాపట్నం	68.4	76.1	...	4.87	6.01
కేరళ	76.8	60.5	...	1.86	7.19
హస్తినాపూర్
మేరూర్	66.1	57.9	...	4.71	7.71
రేచూరు
హైదరాబాద్
కాచిగూడ
రత్నగిరి
కొంబాయి
పొలూపూరు
కొండవీడు	5.8	47.1	2.76	22.17	1.88
విజయవాడ

సూచకము:—కొన్నిచోట్ల ఆకాశము కర్మలముగను, కొన్నిచోట్ల మబ్బులు నున్నది. మచిలీపట్నములో అర్ధగ్రీక కల్పము. శీతోష్ణస్థితి సమముగ నున్నది.

దశాంశ:—మొత్తముమీద ఆకాశము నిర్మలముగనే యున్నదనిచ్చును. రాత్రివేళ కర్మలములో 54 కడపలలో 48 డిగ్రీలు ఎక్కువ.

కర్నాటకము:—మేఘములు ఒక మోస్తరుగ నున్నవి కడపలలో 3.7, కర్నాటకలో 2.5 డిగ్రీలు రాత్రి వేడివి ఎక్కువ.

రాజధాని దక్షిణార్ధమున వాన సాగుచునే యుండ వచ్చును.

ఎస్. ఆర్. యు. సామ్రాజ్య,

కాతాకరణ కామేశ్వరరావు

పగుళ్లకు తైలము

వెల డబ్బీ 1.కి రు. 0-6-0. వి. పి. తో 0-11-0 1 డబ్బీ మొదలు 6 డబ్బీల వరకు పోస్తే 0-5-0 మాత్రమే. అరికాల్లు, అరిచేరులు, చర్మము కారకవలన, శిశుగారి వలన పగిలి నీరుకారుటయు, జీలపుట్టుకయు సంభవించును. ఈ తైలమును రాచిన పగుళ్లమాని తయారు మంచిచర్మము కాగల దు. పగుళ్లనొప్పియు నయముగును. స్వల్పక్రయము. కాలి పగుళ్ళకు ఈ తైలము అత్యంతోపయోగకరము. అమ్మరాంబనము డిప్రో, మదరాసు బొంబాయి.

చెన్నై పరి బజారుధరలు

డిసెంబరు 17-వ తేదీ సామవారము

(1) భాగ్యములు

బియ్యం బస్తా 1-కి	రూ 40.00	రూ 35.00	రూ 30.00
బియ్యం బస్తా 1-కి	రూ 40.00	రూ 35.00	రూ 30.00
బియ్యం బస్తా 1-కి	రూ 40.00	రూ 35.00	రూ 30.00
బియ్యం బస్తా 1-కి	రూ 40.00	రూ 35.00	రూ 30.00
బియ్యం బస్తా 1-కి	రూ 40.00	రూ 35.00	రూ 30.00
బియ్యం బస్తా 1-కి	రూ 40.00	రూ 35.00	రూ 30.00
బియ్యం బస్తా 1-కి	రూ 40.00	రూ 35.00	రూ 30.00
బియ్యం బస్తా 1-కి	రూ 40.00	రూ 35.00	రూ 30.00
బియ్యం బస్తా 1-కి	రూ 40.00	రూ 35.00	రూ 30.00
బియ్యం బస్తా 1-కి	రూ 40.00	రూ 35.00	రూ 30.00

(2) వస్తు భాగ్యములు

బియ్యం బస్తా 1-కి	రూ 40.00	రూ 35.00	రూ 30.00
బియ్యం బస్తా 1-కి	రూ 40.00	రూ 35.00	రూ 30.00
బియ్యం బస్తా 1-కి	రూ 40.00	రూ 35.00	రూ 30.00
బియ్యం బస్తా 1-కి	రూ 40.00	రూ 35.00	రూ 30.00
బియ్యం బస్తా 1-కి	రూ 40.00	రూ 35.00	రూ 30.00
బియ్యం బస్తా 1-కి	రూ 40.00	రూ 35.00	రూ 30.00
బియ్యం బస్తా 1-కి	రూ 40.00	రూ 35.00	రూ 30.00
బియ్యం బస్తా 1-కి	రూ 40.00	రూ 35.00	రూ 30.00
బియ్యం బస్తా 1-కి	రూ 40.00	రూ 35.00	రూ 30.00
బియ్యం బస్తా 1-కి	రూ 40.00	రూ 35.00	రూ 30.00

(3) నూనె వస్తువులు

నూనె బస్తా 1-కి	రూ 180.00	రూ 185.00	రూ 190.00
నూనె బస్తా 1-కి	రూ 180.00	రూ 185.00	రూ 190.00
నూనె బస్తా 1-కి	రూ 180.00	రూ 185.00	రూ 190.00
నూనె బస్తా 1-కి	రూ 180.00	రూ 185.00	రూ 190.00
నూనె బస్తా 1-కి	రూ 180.00	రూ 185.00	రూ 190.00
నూనె బస్తా 1-కి	రూ 180.00	రూ 185.00	రూ 190.00
నూనె బస్తా 1-కి	రూ 180.00	రూ 185.00	రూ 190.00
నూనె బస్తా 1-కి	రూ 180.00	రూ 185.00	రూ 190.00
నూనె బస్తా 1-కి	రూ 180.00	రూ 185.00	రూ 190.00
నూనె బస్తా 1-కి	రూ 180.00	రూ 185.00	రూ 190.00

(4) చిల్లర వస్తువులు

చిల్లర వస్తువు 1-కి	రూ 288.00	రూ 240.00	రూ 200.00
చిల్లర వస్తువు 1-కి	రూ 288.00	రూ 240.00	రూ 200.00
చిల్లర వస్తువు 1-కి	రూ 288.00	రూ 240.00	రూ 200.00
చిల్లర వస్తువు 1-కి	రూ 288.00	రూ 240.00	రూ 200.00
చిల్లర వస్తువు 1-కి	రూ 288.00	రూ 240.00	రూ 200.00
చిల్లర వస్తువు 1-కి	రూ 288.00	రూ 240.00	రూ 200.00
చిల్లర వస్తువు 1-కి	రూ 288.00	రూ 240.00	రూ 200.00
చిల్లర వస్తువు 1-కి	రూ 288.00	రూ 240.00	రూ 200.00
చిల్లర వస్తువు 1-కి	రూ 288.00	రూ 240.00	రూ 200.00
చిల్లర వస్తువు 1-కి	రూ 288.00	రూ 240.00	రూ 200.00

(5) ఇసుకలు

ఇసుక బస్తా 1-కి	రూ 82.00	రూ 88.00	రూ 94.00
ఇసుక బస్తా 1-కి	రూ 82.00	రూ 88.00	రూ 94.00
ఇసుక బస్తా 1-కి	రూ 82.00	రూ 88.00	రూ 94.00
ఇసుక బస్తా 1-కి	రూ 82.00	రూ 88.00	రూ 94.00
ఇసుక బస్తా 1-కి	రూ 82.00	రూ 88.00	రూ 94.00
ఇసుక బస్తా 1-కి	రూ 82.00	రూ 88.00	రూ 94.00
ఇసుక బస్తా 1-కి	రూ 82.00	రూ 88.00	రూ 94.00
ఇసుక బస్తా 1-కి	రూ 82.00	రూ 88.00	రూ 94.00
ఇసుక బస్తా 1-కి	రూ 82.00	రూ 88.00	రూ 94.00
ఇసుక బస్తా 1-కి	రూ 82.00	రూ 88.00	రూ 94.00

(6) లోహములు

లోహ బస్తా 1-కి	రూ 78.00	రూ 81.00	రూ 84.00
లోహ బస్తా 1-కి	రూ 78.00	రూ 81.00	రూ 84.00
లోహ బస్తా 1-కి	రూ 78.00	రూ 81.00	రూ 84.00
లోహ బస్తా 1-కి	రూ 78.00	రూ 81.00	రూ 84.00
లోహ బస్తా 1-కి	రూ 78.00	రూ 81.00	రూ 84.00
లోహ బస్తా 1-కి	రూ 78.00	రూ 81.00	రూ 84.00
లోహ బస్తా 1-కి	రూ 78.00	రూ 81.00	రూ 84.00
లోహ బస్తా 1-కి	రూ 78.00	రూ 81.00	రూ 84.00
లోహ బస్తా 1-కి	రూ 78.00	రూ 81.00	రూ 84.00
లోహ బస్తా 1-కి	రూ 78.00	రూ 81.00	రూ 84.00

(7) రంగులు అలిజరైను

రంగు బస్తా 1-కి	రూ 180.00	రూ 185.00	రూ 190.00
రంగు బస్తా 1-కి	రూ 180.00	రూ 185.00	రూ 190.00
రంగు బస్తా 1-కి	రూ 180.00	రూ 185.00	రూ 190.00
రంగు బస్తా 1-కి	రూ 180.00	రూ 185.00	రూ 190.00
రంగు బస్తా 1-కి	రూ 180.00	రూ 185.00	రూ 190.00
రంగు బస్తా 1-కి	రూ 180.00	రూ 185.00	రూ 190.00
రంగు బస్తా 1-కి	రూ 180.00	రూ 185.00	రూ 190.00
రంగు బస్తా 1-కి	రూ 180.00	రూ 185.00	రూ 190.00
రంగు బస్తా 1-కి	రూ 180.00	రూ 185.00	రూ 190.00
రంగు బస్తా 1-కి	రూ 180.00	రూ 185.00	రూ 190.00

పాలసంగంధలేహ్యము

ఇది రక్తికృత్, శుభ్రమయినది సహజమైనది, సువాసన, సువాసన, మృదుల, చర్మరంగులు, కళ్ళరంగులు, మొదలగు వాటిని ఖండించును. 4 దెబ్బల చాలును.

20 రూ॥ డబ్బి 1-4-0 ఏ. పి. 0-8-0

కూమ్మండలేహ్యము.

ఆయుర్వేదము, నిక్కాక, కాళ్ళుతీర, ములబద్ధము, శుభ్రమయినది, మొదలగు వాటిని హరించును. చాలును. 20 రూ॥ డబ్బి రూ 1-4-0 2 రూ॥ ఏ. పి. 0-8-0.

పి. జి. ఏ. అందుకో, ఆయుర్వేదసమాజం,

(8851-4) పెరిశేపి—కెల్లూరుజిల్లా.

చాకులు - తాళములు

మం గ లి క త్తు లు.

అంగుళానాడగులే చేయబడినవి. మొదలగు

కెంతులే భరిత్యాలలాగున (కాయము)

వి. వెంకటేశ్వర్లు అండ్ కో లిమిటెడ్

కట్టెలు అండ్ లాక్ కుక్క etc.

8081 పెద్దాపురం. (గోదావరిజిల్లా)

పేరిగ్రాఫిక్ అండ్ లాక్ కుక్క etc. పెద్దాపురం.

పాశ్యపు వెంకటాచలపండితులుగారి లోకామయహార కస్తూరిమాలలకై బహుబహు

వేన వేలు యోగ్యతాకృతిలలో కొన్నిటిని ఈ దిగువ తెలియిస్తున్నాము.

(1) మ. దాక్ష (కథాకర్త), శివో ఆయుర్వేద యూనివర్సిటీ గ్రాడ్యుయేటు. ఎన్. జె. ఇన్ స్టిట్యూటు ఆఫ్ సైన్స్ యునైటెడ్ స్టేట్స్ ఆఫ్ అమెరికా వి. ఎల్. ఆఫ్ ది కాంటింటెంట్ ఇన్ స్టిట్యూటు లండన్, కన్ కల్టింగు కెమిస్ట్రీ. ఎడిటర్ లేన్ నెం. 2 బొంబాయి:— మీ లోకామయహార కస్తూరిమాలలకు ఈ కస్తూరి గింధిన దానిలో క్యాస్టోర్బ్యూనముల కృత్యానుభవ, అభిరక్షణ, ముద్రాణము ప్రకృతి నొప్పి, కడుపునొప్పి, కృమములు, పిల్లలయ్యాదములు మొదలగునవి గుణమైనవి.

(2) మ. వి. ఎన్. అచ్యుతరావు, పీరియల్ కర్మ, కాంటింటెంట్ కమిషనరీ, మైసూరు కన్వేనెంట్, మైసూరు. మీ చేతయారుచేయబడుచున్న లోకామయహార కస్తూరిమాలలకు వేన వేలు యోగ్యతాకృతిలలో కొన్నిటిని తెలియిస్తున్నాము. మిక్కిలి గుణముగలవని

(3) మ. కే. కే. విశ్వనాథ కవిరాజ్ విష్ణు చక్ర డిస్ట్రీబ్యూటర్, 9-41 వీధి బాళ్లే బజారు, రంగూను. బర్మా. మీ లోకామయహార కస్తూరిమాలలకు, శాత్రువు, శాత్రువు వస్తువులను కోగులకును సంపూర్ణమైన తృప్తి నిచ్చినది.

(4) మ. లాల్ సింగు, మీ. జే. కె. అసిస్టెంట్ కర్మ, సిరోపి, రాజపుటానా. మీ లోకామయహార కస్తూరిమాలలకు వేన వేలు యోగ్యతాకృతిలలో కొన్నిటిని తెలియిస్తున్నాము. చాలగుణము గలవని, రక్తమును 12 సేనలను కలపవలసి బుడ్డి 18 ధగ 0-4-0, 6 బుడ్డు 1-4-0 పోషకత్య చేసె.

పాశ్యపు వెంకటాచలపండితులు, వైద్యశాలాధికారి, ప్రధాన వైద్యులు,

శ్రీ సీతారావు వైద్యశాల, మైసూరు.

[4]

మద్రాసు గ్రాండ్, 881, కంబెట్టిపేట-మద్రాసు. (మధ్యకమనిపు, గ్రాండ్ ఆఫీసునుండి బేనధము వి. పి. గా పంపబడుతుంది.)

పరిశుభ్ర నిలచి ఖ్యాతిగాంచిన

శుక్లనష్టము

మాత్రము 50 కి రూ 1-4-0

పూతని వైద్యశాలములకు సీసా 1-కి రూ 1-0-0

మహాపాపి జ్ఞాపకకృతి సీసా 1 కి రూ 1-10-0

సంజీవి రక్తశుద్ధికి లేహ్యం తు 20 కి రూ 5-0-0

పాపి జి (ప్రత్యేకము, ఏ కెంట్లు కాకలేను.

చిరునామాలు విరళముగా వ్రాయవలెను. టవర్ అండు కో, ఏలూరు, (కృష్ణాజిల్లా)

ఎ రాస్త్రి కు తెల్ల పన్నీ రుపుత్వనబ్బు

సువాసన సుఖమును, ఆనందమును ఇచ్చును గాని అ వాసన సొంపైన సువాసనగా నుండుట అవసరము.

ఎరాస్త్రికు తెల్లపన్నీరు పువ్వు సబ్బుయొక్క అత్యుత్కృతమైనటువంటియు. అనమానమగు నటువంటియు సువాసన, అందరికి ఆరోగ్యమును, ఉత్సాహమును, ఉల్లాసమును ఇచ్చును. ఎందువలన ఈ వాసన ఇంత సొగసుగ నున్నదో చెప్పజాలము. ఇట్టి సబ్బులను జూచి మోసపోవద్దు! 629

(4) అన్ని అంగళ్లయందు దొరకును.

వైద్యరత్న పండిత డి. గోపాలాచార్యుగారి (1)

భృగువతి

పంచమర్మములగు చనుకల మాత్ర మార్గమునుండి చియుకల ప్రవించుచుండెడి, తెల్ల తెల్ల, పచ్చ తెల్ల, కత్తె, నీడ చురుక, శాశ్వతము, మూత్రము బొట్టు బొట్టుగా బడుట మాటి మాటికి మూత్రము విసర్జన చేయుట, పొత్తికడుపు నరములు క్షిగడియుట, మూత్రము వచ్చినట్లు అనుమానము గలుగుట, యిటువంటి లక్షణములు గల క్షేమములకు సామాన్యములను మొదలగు రుగ్మతలను, మరియు నూతనముగ సంభవించిన క్షేమములను! 48 గంటలలోపు గుణమును బొందించును. మూత్రశాలమును, క్షేమి (అనగా మూత్రపుత్రి) శుభ్రపరచి నరములకు అధిక బలమును కలుగ జేయును. క్రయము బుడ్డి 1-కి రూ. 1-12-0 ప్యాకెటింగు మరియు పోస్టేజ్ కర్మములకు వేరుగా నిర్వహించును. మా మందుల కాపితము, కోరువారికి ఉచితముగా పంపబడును.

ఆయుర్వేదా శ్రమం, నెం. 41 ఆచారప్పన్ వీధి, మద్రాసు.

+ంతి విలాసము:—పండిట్ మదరాసు.

మా బేనధములు { (1) మెసర్సు డార్విన్ అండు కో, రత్నన్ బజారువీధి, మదరాసు, కృష్ణా తెలుపబడిన { (2) మెసర్సు భాధా అండు కంపెనీ, చైనాబజారు రోడ్డు మదరాసు, వారివద్ద దొరకును. { (3) స్వాస్థ్యశాస్త్ర, పెద్దవీధి, తిరువళ్ళీ, మదరాసు.

అమృతాంజనము

కఫహరిచూరము

అన్నదాని 1-కి 0-2-0 (కి దానిల మందులది) 1-కి రు 2-0-0
ఈ చూరము కఫహరికలచే చేయబడినది.
కడు, తీబ్బసము, కానవీస, తైల్యజ్వరము మొదలగువానికి
మిగుల ఉపయోగించును. దీని వెంటనుంచుకొనుట మంచిది.

జీరణసాయనము

అజీర్ణములను భుజించిన కడుపులు రక్తములు సుగా మారవు.
అజీర్ణము మిగిలిన రోగములకు కారణము. దీనివలన జీర్ణకోశము
లందు రసప్రాసము క్రమముగ గలిగి దుర్బల మేర్పడి ఆయువు
క్షీణించును. 26 మార్గల దాని వెంట 1-4-0.

దంతశూల హరి

వెల సీసా 1-కి 0-2-0. వి. పి. సహా 0-14-0
దంతశూలకు శైత్యము, రసవల్లు, పుష్పిపన్నులు, కుల్లిన
కడిగిన దంతములు మొదలగునవి కారణములు. నొప్పిగల చోట
మాదిని మందులో తడిసి పెట్టిన నొప్పి వెంటనే పోవును.

అమృతాంజనము డిపో, నెం. 7 తంబు చెట్టిపేథి మద్రాసు లేక 109 ఫ్రెరిరోడ్, బొంబాయి.

శ్రేష్ఠమైన సిరాబిల్లలకుబదులు కృత్రిమ సిరాబిల్లలు

మాకాళి తగరపు దబ్బాలలో బహుళ సిరాబిల్లలను వేసి కొందరు కృత్రిమదారులు విక్రయించుచున్నట్లు
మాకు తెలిసినది. ఈదురు అలవాటును మాన్పించుటకై మేము 'యు గుడతుగల' విక్రయ సిరాబిల్లలను తయారుచేయు
చున్నాము. విక్రయ సిరాబిల్లలు 'కాంతి', 'ఇంజనీయర్' సిరాబిల్లల కంటెను మిక్కిలి శ్రేష్ఠమైనవియు, అమోఘ
మైనవియు తెలుసుకొనవలెను.

అమృతబహుళ శ్రీక అభిప్రాయము:—“మిక్కిలి కాంతిగల విక్రయ సిరాబిల్లలను సిరాబిల్లలు ఉపయో
గించుటకు తగినవి, మిక్కిలి మితవ్యమువైనవి. యు. సి. చక్రవర్తి కంపెనీ ఒక సిరాబిల్లయే చాలసిరావగును.”

ఒక గ్రాము ధర శక్తి వి. వి. 0-11-0, విక్రయ వి. వి. సింహముమార్కు వి. వి. కోసు ఏనుగ వి. వి. జింక
మార్కు కోసు ఎట్టది, గ్రాముధర రు 1-0-0, ఫౌనుటెన్ కలము సిరాబిల్లలు గ్రాము 1-కి రు 2-4-0.

(2) ఏనుగమార్కు వి. వి. సిరాబిల్లలు 2 బుద్ధ బ్లూ వైలెట్ సిరాబిల్లలను, సింహముమార్కు సిరా
బిల్లలు 2 బుద్ధ మిక్కిలి కాంతిగల నల్లసిరాబిల్లలను.

862 U. C. Chakravarty & Co. Bagbazar, Calcutta.

పేరుపొందిన అన్నిరకములు

నెవ్వును పాన్ టెన్ కలములకు

గోదావరిజిల్లాకు మాకు సోల్ ఏజెన్సీని యిగ్గి ము నైతిక
అందు మోటారు యంత్రాంగిని అందు కంపెనీవా రిచ్చియు
న్నార. కాన బోటుగాను చిల్లరగాను కొనదలచిన వర్తకులు
యితరులు మాకు వ్రాసిన యితరవివరములు తెలుపబడును.

ఇంకా మావద్ద బ్లాబర్డు స్వాను శాటరుమెన్
పిటోలు లాంపులు, నబ్బులు, బాకేనడీపములు తేగురూటు
బ్యాటు వగైరా ప్రేమచరి సామానులు, సరసమైనధరలకు విక
రణించుచున్నాము.

వై. కష్టమూర్తి, అందుసన్ను

జనరల్ డ్రగ్స్, 8/18 మెయిన్ రోడ్డు, రాజమండ్రి,

(రాంచి కొత్తపేట, రాజ్ కోటాలూకా.

SHUNMUGAM SNUFF

ధ ర ల జా పి తా

షణ్ముగం నశ్యము

పలములు	ధర	పొట్టి ప్యాకింగ్	మొత్తము
	రు. ఆ.	రు. ఆ.	రు. ఆ.
2	0 4	0 4 0 0	0 8
20	1 12	0 8 0 2	2 6

అర్. కే. వాసన నశ్యమును చేర్చి

నశ్యము సుపయోగించువారికి సంతోషము

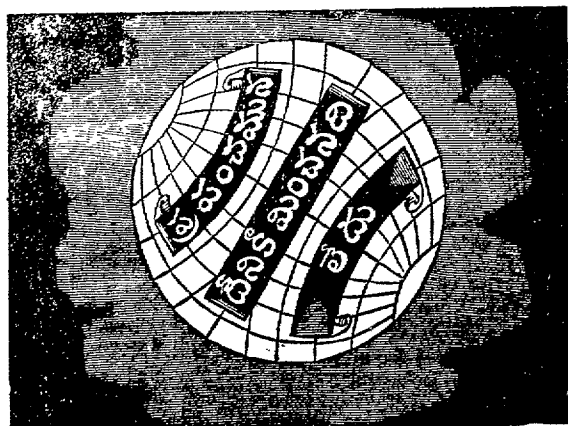
కలగ జేయుదు

బుద్ధ	రు. ఆ.	రు. ఆ.	రు. ఆ.	రు. ఆ.
8	0 9	0 4	0 1	0 14
6	1 2	0 5	0 1	1 8

పొ గ చు ట్ట లు

	రు. ఆ.
మజిల	... 100-8 0 12
కులేచార్ నిడివి	... „ 0 12
„ పాట్టి	... „ 0 8
బండరుది	... „ 0 4
విడు నిమిషములది	... „ 0

షణ్ముగం

నశ్యము

నశ్యము డబ్బాలు

మానుది 1-కి 0-4-0 నుండి 2-8-0 వరకు గలవు

వెండిది ఒక రులం మెత్తు గలది 1-కి రు 2-8-0

ఇతర వస్తువులు

	రు. ఆ.
మకాబా నిత్తు 1-కి	... 0 1
పొడిపట్టులు చిన్నవి	... 100-8 0 10

మార్కెట్టుననుసరించి మార్పుచుండును.

జనరల్ డ్రగ్స్ డిపార్టుమెంటు ఒక గుండు.
మాది మొత్తముగాని గృహమునకు అవశ్యమైన
సామానులవరకును, ఒక గుడ్డ మొదలుకొని వివిధ
గల సీనుకములూ వరకును స్వయం చేయబడును.

మాకు చిన్నది, పెద్దది అను వ్యత్యాసమే లేదు

మా మదింపును పంపెదము.

మేము మొత్తముగా నయమైనధరకుతీసి

మా కాయాదారులకు స్వయం చేయుదుము
వర్తకులకు ప్రత్యేకపు ధరలు చొప్పున
యివ్వబడును.

Shunmugam Snuff Co, Ltd., Post Box No. 140, MADRAS.

షణ్ముగం స్నాఫ్ కంపెనీ, లిమిటెడ్, పోస్టబాక్సు నెం. 140, మద్రాసు.